

ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗ

ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΤΩΝ ΔΙΚΗΓΟΡΩΝ

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΕΤΗΣΙΑ

ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ..... Δραχμὰς 7.50
ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ..... Φρ. Χρ. 8

Διαχειριστής: Σ. ΒΕΛΛΗΣ

ΕΤΟΣ Ε' — ΑΡΙΘΜΟΣ 161

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΚΑΤΑ ΣΑΒΒΑΤΟΝ

ΕΚΑΣΤΟΝ ΦΥΛΛΟΝ Λ. 10

Διὰ πᾶσαν αἰτησίαν :

« ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΝ », ΑΘΗΝΑΣ

Ἐν Ἀθήναις τῇ 6 Φεβρουαρίου 1910

Ἡ « ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗ » διατελεῖ ὑπὸ τὴν ἐπιβλεψιν καὶ τὸν ἔλεγχον δωδεκαμελοῦς συμβουλίου ἐκ δικηγόρων ἐν Ἀθήναις.

Ἐπόπται τῆς ἑλθῆς καὶ ὑπεύθυνοι

ΠΕΤΡΟΣ ΘΗΒΑΙΟΣ
Ε. ΚΟΥΛΟΥΜΒΑΚΗΣ—Π. ΠΑΓΟΠΑΤΗΣ
Δικηγόροι ἐν Ἀθήναις

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΜΠΟΥΚΡΑΣ

Ἰπὴρξεν ἐποχὴ καθ' ἣν δυσπίστως ἠτένιζον οἱ πλείστοι εἰς τὴν ἐμφάνισιν τῆς « Δικαιοσύνης », ἀριθμούσης τότε τὰ πρῶτα φύλλα τῆς, ἀπαράσκευος δὲ ἢ κοινωνία ἡμῶν δι' ἀγῶνας τοιούτους, εἰς οὓς ἢ ἐφημερίδες ἡμῶν ἀπεδύετο, μετὰ δισταγμῶν ἀπέβλεπε πρὸς τὴν ὁμάδα τῶν ἰδρυσάντων αὐτὴν δικηγόρων. Ὅσα μίση εἶνε νοητὸν ὅτι γεννᾷ μία πολεμικὴ κατὰ καθεστῶτος ἦν ἀνελάβμανεν ἢ ἐφημερίδες ἡμῶν, εὐνόητον ὅτι ἀνεπτύχθησαν καὶ ἐξεδηλώθησαν καὶ ὅσαι ἀντιδράσεις τῶν ἀρεσκομένων εἰς τὴν συντήρησιν τοῦ καθεστῶτος ἐκείνου ἦτο φυσικὸν νὰ ἀντιταχθῶσι, πλεόν ἢ συστηματικαί, περισσότερο ἢ ὀξείαι, ἀντετάχθησαν, τόσοσὺν κατὰ τῆς ἐφημερίδος ἡμῶν, ὡς τοιαύτης, ὅσον καὶ κατὰ τῶν ἰδρυσάντων αὐτῆν. Ἡ σύγκρουσις τῶν κατ' ἰδίαν συμφερόντων, τὰ μέσα ἅτινα κατ' ἀνάγκην αἱ τοιαύτης φύσεως καινοτομίαι ἀναπτύσσουσιν, ἢ διάσπαισις χαρακωμάτων ὀπισθεν τῶν ὀπίσθεν ἐπὶ ἔτη μακρὰ ἀσφαλέστατα ἐπροστατεύοντο καὶ ἱκανοποιουδντο συμφέροντα ἀτομικά, δὲν εἶνε καθόλου παράδοξον ὅτι ἔσχε τὸν ἀντίκτυπόν τῆς κατ' ἐκείνων προσωπικῶς ὄντινες διὰ τῶν στηλῶν τῆς « Δικαιοσύνης » ἀνελάμβανον νὰ ἀποκαλύπτωσιν ἐκάστοτε τὸ ἐπιμελῶς ὑπὸ τὴν ἐπιφάνειαν κεκρυμμένον τέλμα. Ἀνάλογος δὲ πρὸς τὴν κατάστασιν, ἥς ἢ μεταβολὴ ἐπεδιώκετο, ὑπῆρξε καὶ ἢ ἄμυνα τῶν οὕτω θιγομένων, οἵτινες προσωπικὸν κατὰ τῶν συνειργαζομένων πρὸς ἔκδοσιν τῆς ἐφημερίδος ταύτης ἐκήρυξαν τὸν πόλεμον. Ἰπουλὸν ὅμως, ποταπὸν μέχρις ἀποστροφῆς, ἱκανόν, ἂν ἢ δύναμις τῆς ἠθικῆς καὶ τῆς ἐξ ἀντικειμένου ἐρεύνης τῶν πραγμάτων καὶ τοῦ ἀπροσωπολήπτου τοῦ ἐλέγχου τούτων δὲν ἦτο τόσοσὺν μεγάλη, νὰ συνέτριβε πάντα.

Ὅχι παραδόξως, ἀλλὰ κατὰ κανὸνα εὐχερέστατα εὐεξήγητον, τὰς τοιούτου ποιῶν ἐπιθέσεις παρέκαμπτειν ὁ νεαρὸς τότε **Ἀλέξανδρος Μπούκρας**, ὅστις δὲν κατεῖχε μόνον τὴν δύναμιν τοῦ λόγου καὶ τὴν δξυτήτητα τοῦ καλάμου, ἀλλὰ καὶ τὸ μυστήριον τοῦ σαγηνεύειν. Μετὰ συνεργάτου τοιούτων προσόντων διέτρεξεν ἢ « Δικαιοσύνη » τὰ πρῶτα βήματά τῆς. Ἦνδρῶτο ἐν τῇ μεταξὺ ἢ ἐφημερίδι, εἰς τὰς στηλάς τῆς ὁποίας μετὰ τὸν ἐνθουσιασμὸν ἐσκόρπιζεν ὁ νεανίας ἐκεῖνος τὸ πνευμά του, ἐνῶ ἀντιθέτως ὁ γόης ἐκεῖνος ἐμαραίνετο, μέχρις ὅτου τὴν τὴν πρῶταν τοῦ παρελθόντος Σαββάτου ἐδέχετο νεκρὸς ἐκ μέρους τῶν μετ' αὐτοῦ συνεργασθέντων ἕνα ἐκ δάφνης στέφανον. Ὁ ἐνθουσιώδης νεανίας, ὁ κατακτητὴς τοῦ δικανικοῦ βήματος, ὁ ἐμπνευσμένος χειριστὴς τοῦ καλάμου, πικρὸν, ἐν εἶδει σαρκασμοῦ, ἐκτοξεύων πρὸς τὴν ζῶν ἡμίδιαμα, κατήρχετο εἰς τὸν τάφον, ἐνῶ, ἀδιάφορος, ὡς ἰδέα, ἢ « Δικαιοσύνη » προχωρεῖ εἰς τὸ ἔργον τῆς!

Ὁ ἀποχειρισμὸς τοῦ κ. Πολυβίου Λαγοπάτης.

Ἐκ μέρους τῆς « Δικαιοσύνης », ἀπεχαιρέτισε τὸν νεκρὸν τοῦ Ἀλεξάνδρου Μπούκρας ὁ κ. Πολύβιος Λαγοπάτης ὡς ἑξῆς :

Τῆς « Δικαιοσύνης » τὰς στηλάς δὲν θὰ κοσμήσῃ πλέον τὸ ὄνομά σου, θὰ γραφῇ ὅμως αἰμάσσον καὶ ἀνεξίτηλον εἰς τὰς καρδίας τῶν συνεργατῶν σου, τῶν ὁποίων ἐκπληρῶ θλιβεράν ἐντολήν ἐπιχειρῶν νὰ διερμηνεύσω τὸν πόνον.

Ἄλλ' ὅταν τὰ δάκρυα δονοῦν τὴν ψυχὴν οὐδεὶς λόγος δύναται ν' ἀπηχῆσῃ τὴν δδύνην ἰσαδέλφου φίλου, ὁ ὁποῖος καλεῖται σήμερον νὰ ἐναλλάξῃ τὰ καθημερινὰ διὰ τοὺς δικανικοὺς θριάμβους σου φιλήματα μετὰ τὸν τελευταῖον φεῦ! ἀσπασμόν.

Δημιούργημα τῆς εὐφυίας τοῦ μόνου καὶ τῶν κόπων του, τοὺς ὁποίους τρυφερὰ στοργῇ δυστυχῶν γονέων ἀνεκούφιζεν, ἠδυνήθη ἀπὸ τῶν πρῶτων βημάτων νὰ ἐπικρατήσῃ εἰς τὴν ἐπαγγελματικὴν σταδιοδρομίαν καὶ νὰ χάρισῃ εἰς τὴν ὑπερηφάνειαν τῶν γονέων του τὴν μεγίστην ἱκανοποίησιν ν' ἀκούουν τὸ ὄνομα τοῦ τέκνου τῶν ἐπὶ πτερύγων δόξης φερόμενον.

Τὸ δικανικὸν βῆμα δὲν θὰ ἀπηχῆσῃ πλέον τὴν γόησσαν φωνὴν τοῦ λιγυροῦ ἀγορητοῦ, ὁ ὁποῖος ἐσημείωσε περιφανῆ σταθμὸν ἐν τῇ ἐξελίξει τῆς συγχρόνου ρητορικῆς.

Ἐπιστῆμων βαθύς, παρατηρητὴς δξδς τῆς ἀνθρωπίνης ψυχῆς, δὲν ἔθελε μόνον μετὰ τὴν γλυκυτάτην ἀπαγγελίαν, μετὰ τὰς καλλιτεχνικὰς μεταπτώσεις τοῦ ὕφους, μετὰ τὴν ἀβρότητα τοῦ λόγου καὶ τὴν κομψότητα τῆς φράσεως, ἀλλ' ἐγνώριζε τὸ μυστήριον νὰ συνέχῃ καὶ τὴν ἀναπνοὴν τοῦ ἀκροατοῦ μετὰ τὴν αὐστηρὰν λογικὴν τῶν ἐπιχειρημάτων καὶ τὴν ψυχολογίαν τῆς παρατηρήσεως.

Ὁ Μπούκρας ἦτο ποιητὴς καὶ φιλόσοφος τοῦ βήματος. Δὲν ἔβλεπε τὴν ὑπόθεσιν ἀπὸ προχείρου μορφῆς. Εἶχε τὴν δύναμιν ἀπὸ τῶν γεγονότων ν' ἀνάγεται εἰς τὴν ὑψηλὴν σφαῖραν τῆς ἐρεύνης τῶν ἀνθρωπίνων παθῶν καὶ νὰ ἀνευρίσκῃ καὶ τὰ μᾶλλον μύρια ἐλατήρια τῶν πράξεων. Διὰ τοῦτο ἔθελε καὶ ἐπειθεν.

Ἐβαινε ἀματωδῶς εἰς τὴν πρόδοσιν καὶ ὁ θάνατός του εἶνε σημαντικὴ ἀπώλεια διὰ τὴν Ἑλληνικὴν Ἐπιστῆμην.

Ἄλλ' οἱ φίλοι του θρηνοῦσιν τὴν ἀπώλειαν λατρευτοῦ φίλου καὶ πολυτίμου συναδέλφου, ὁ ὁποῖος ἐγνώριζε μετὰ τὴν χρηστότητα τοῦ ἤθους, μετὰ τὴν ἀγαθότητα τῆς ψυχῆς νὰ δεσμεύῃ τὴν ἀγάπην.

Καὶ εἶνε χαρακτηριστικώτατον τοῦ ἠθους του, ὅταν εἰς τὰς δοκιμασίας καὶ τὰς πεζότητες τοῦ ἐπαγγέλματος, ἠδύνατο πάντοτε νὰ παρέχῃ ἑαυτὸν ὑπόδειγμα σεμνοῦ ἐπιστήμονος, εὐκρινούς συναδέλφου, ὑπερηφάνου δικηγόρου.

Ἄλλ' ὅταν στρέφω καὶ τὸν βλέπω νεκρὸν, λησιμονῶ ἕλας τὰς ἄλλας ἀπωλείας, διὰ τὰ κλαύσας τὸν θάνατον ἐνδὸς νέου εἰς τὴν χαραυγὴν τῆς ζωῆς, εἰς τὰ δνεῖρα τῆς νεότητος.

Εἶνε ἀπαισίως τραγικόν, μία ἀκμή, ἐν πνεύμα, μία δύναμις, νὰ κῆνται νεκρά.

Ὁ τάφος τὸν ὁποῖον κακεντρεχῆς Εἰμαρμένη τὸσον πρόωρα ἀνέσκαψε θὰ ἐγκλείσῃ ζῶντας καὶ τοὺς δυστυχεῖς γονεῖς σου, διὰ νὰ σύρουν τὰ ράκη τῆς ζωῆς

θρηνοῦντες τὸ μονάκριβο τέκνον τῶν, τὸ ὁποῖον ὡς μετέωρον μόλις ἔλαμψε διὰ νὰ σβεσθῇ τόσοσὺν ταχέως, καὶ νὰ τοὺς ἀφήσῃ εἰς τὸ σκότος τῆς δυστυχίας.

Ἄλλ' ὁ θάνατός σου, Ἀλέκο μου, ὠρυξε καὶ εἰς τὴν ψυχὴν τῶν φίλων σου κενὸν τάφου, τὸ ὁποῖον θὰ πληροῖ πάντοτε ἢ γλυκεῖα ἀνάμνησις σου.

ΧΡΟΝΟΣ ΔΙΟΡΙΣΜΟΥ ΠΑΥΣΕΩΣ ΚΑΙ ΜΕΤΑΘΕΣΕΩΣ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΥΠΑΛΛΗΛΟΥ (1)

Ἡ φύσις τῆς δημοσίου ὑπαλληλικῆς εἶνε διττή. Ὁ δημοσίος ὑπάλληλος ὡς δημοσίος μὲν λειτουργός, ἄτε ὡν ἐν τῶν ὀργάνων τῆς δηλώσεως τῆς βουλήσεως τῆς Πολιτείας, ἀποτελεῖ ὑποκείμενον τοῦ δημοσίου δικαίου ὡς μίσθιος ὅμως τῆς Πολιτείας συνάπτει πρὸς ταύτην σχέσιν μισθώσεως ἐργασίας τοῦ ἰδιωτικοῦ δικαίου, ἣτις κατὰ τοῦτο καὶ μόνον διαφέρει τῆς κοινῆς μισθώσεως ἐργασίας, καθ' ὅτι ἢ παροχὴ τοῦ ὑπαλλήλου ἔχει ὡς περιεχόμενον τὸ δημόσιον αὐτοῦ λειτουργήμα. (2)

Ἡ δημοσία λειτουργία οὐδαμῶς διέπεται ὑπὸ τῆς ἰδιωτικῆς βουλήσεως τοῦ ὑπαλλήλου λόγῳ τοῦ δημοσίου αὐτῆς χαρακτῆρος ἐν τούτοις ἕνεκα τοῦ κανόνος ὅτι ἢ ἀνάληψις τῆς ὑπαλληλικῆς ἀποτελεῖ **δικαίωμα** καὶ οὐχὶ ὑποχρέωσιν τοῦ πολίτου, ἀπαιτεῖται ὅπως χωρήσῃ ἢ σχέσις τῆς ὑπαλληλικῆς δηλώσεως βουλήσεως τοῦ πολίτου περὶ ἀποδοχῆς τῆς ὑπαλληλικῆς. (3)

Ἀφ' ἐτέρου καὶ ἢ πρότασις τῆς Πολιτείας, ἕνεκα σπουδαίων λόγων δημοσίου συμφέροντος, περιβάλλεται εἰδικούς τύπους [λ. χ. προηγεῖται διαγωνισμὸς ἢ ἔγκρισις παρ' ἀρχῆς λ. χ. τοῦ εἰσαγγελέως ἢ ὀλομελείας δικαστηρίου] ἐξ ὧν κοινὸν τύπον ἐπὶ πάσης ὑπαλληλικῆς εἶνε: α) ἢ ἔκδοσις Βασ. Διατάγματος περὶ τοῦ διορισμοῦ β) ἢ δημοσιεύσις αὐτοῦ ἐν τῇ Ἐφημερίδι τῆς Κυβερνήσεως καὶ γ) ἢ ἐπίδοσις αὐτοῦ πρὸς τὸν διοριζόμενον ἄνευ δὲ τῆς κοινοποιήσεως ἀπαγορεύεται ἢ ὀρκίσις τοῦ δημοσίου ὑπαλλήλου, ἢ τις εἶνε ἢ τελευταία διατύπωσις τοῦ διορισμοῦ.

Ἐπὶ τῆς ἀπολύσεως ἀπαιτεῖται α) ἢ ἔκδοσις Β. Δ. β) ἢ δημοσιεύσις αὐτοῦ ἐν τῇ Ἐφημερίδι τῆς Κυβερνήσεως καὶ γ) ἢ ἐπίδοσις αὐτοῦ πρὸς τὸν ἀπολυόμενον, ἀλλ' ἢ ἐπίδοσις τεκμαίρεται ὡς γενομένη μετὰ πάροδον 20 ἡμερῶν ἀπὸ τῆς καταχωρήσεως τοῦ Β. Δ. ἐν τῇ Ἐφημερίδι τῆς Κυβερνήσεως.

Κατὰ τινὰς ἢ παύσις τοῦ ὑπαλλήλου λογίζεται τελειωθεῖσα ἅμα τῇ δημοσιεύσει τοῦ Β. Δ. ἐν τῇ Ἐφημ. τῆς Κυβερνήσεως, διότι ἢ παύσις ὡς μονομερῆς δικαιοπραξία τῆς Πολιτείας μὴ χρήζουσα ἀποδοχῆς οὐδὲ ἐπίδοσεως χρή-

(1) Μέθρι Dernburg *Δουβουινιάτου* Ἐνοχικὸν ἐκδ. β' § 112 δις.—N. Σαριπόλου, Μελέται περὶ δημοσίων ὑπαλλήλων 1906 passim.

(2) Οἱ τοῦ ἰδιωτικοῦ δικαίου συγγραφεῖς θεωροῦσι τὴν σχέσιν ταύτην ὡς ἰδιωτικὴν λ. χ. Dernburg *Δουβουινιάτης* op. cit. σμ. 1' εἰ δὲ τοῦ δημοσίου δημοσίου Σαριπόλου op. cit § 11 καὶ τὸς παρ' αὐτῆ.

(3) Κατὰ Σαριπόλου op. cit ὁ διορισμὸς εἶνε σύμβασις δημοσίου δικαίου τότε ὅμως καὶ ἢ παραίτησις, δεομένη τῆς ἀποδοχῆς τῆς Πολιτείας, ἔδει ὅπως θεωρηθῇ ὡς σύμβασις δημοσίου δικαίου.

Ζεῖ. Ἡ θεωρία αὕτη οὔτε καθ' ἑαυτὴν εἶνε ὀρθή οὔτε πρὸς τοὺς παρ' ἡμῖν κειμένους Νόμους συμβιβάζεται.

Πᾶσαι αἱ ἀνωτέρω διατυπώσεις, ἣτοι τὸ Β. Δ. ἢ ἐν τῇ Ἐφ. Κυβ. καταχωρήσις, ἢ ἐπίδοσις εἰσι **διατυπώσεις** τῆς δηλώσεως τῆς μονομεροῦς δικαιοπραξίας τῆς Πολιτείας περὶ παύσεως. Σκοπὸς αὐτῶν εἶνε ἵνα καταστήσωσι δῆλον πρὸς τὸ κοινὸν τὴν λήξιν τῆς ἀρχῆς τοῦ ὑπαλλήλου. Καὶ καὶ μὲν ἢ ἐπίδοσις εἶνε διατύπωσις ἀφορῶσα μόνον τὸν δημόσιον ὑπάλληλον καὶ μὴ περιεχομένη εἰς γνῶσιν τοῦ κοινοῦ, ἀλλ' ἔχει τὴν σπουδαιοτάτην σημασίαν, ὅτι οὕτως ὁ ὑπάλληλος δὲν δύναται ἰσχυρίζομενος ἄγνοιαν τῆς παύσεως νὰ ἐξακολουθῇ νεμόμενος τὴν ἀρχήν. Καὶ ἴσως μὲν de lege ferenda εἶνε περιττὴ ἢ ἐπίδοσις καὶ ἔδει ὅπως θεσπισθῇ, ὅτι ἢ ἰσχύς ἀρχεται δέκα ἡμέρας μετὰ τὴν καταχωρήσιν ἐν τῇ Ἐφ. Κυβερν. καὶ μόνον ἐπὶ ταχυτέρας ἀπολύσεως εἶνε ἀνάγκη ἐπίδοσεως.

Ἐν τούτοις κατὰ τὸ κρατοῦν δίκαιον εἶνε ἀναγκαῖα ἢ ἐπίδοσις διὰ τοὺς ἐπομένους λόγους :

1) Ὁ Νόμος ANΔ' 31 Μαΐου 1882 ἀρθ. 3 θεωρεῖ ἀναγκαῖαν τὴν ἐπίδοσιν, ἵνα ἐπέλθῃ παύσις πρὸς τοῦ 20 ἡμέρου.

2) Αἱ δημοσίαι πράξεις, ἄς ὁ παυθεὶς ὑπάλληλος ἐνῆργησε μετὰ τὴν ἐν τῇ Ἐφ. τῆς Κυβερν. καταχωρήσιν καὶ πρὸ τῆς κοινοποιήσεως εἶνε ἔγκυροι ἀναμφισβητήτως, ἐν ᾧ ἂν ἢ παύσις ἐπήρχετο ἅμα τῇ καταχωρήσει θὰ ἦσαν ἄκυροι.

3) Κατὰ τὸν μεταξὺ τῆς καταχωρήσεως τῆς παύσεως καὶ τῆς ἐπίδοσεως χρόνον ὁ ὑπάλληλος μισθοδοτεῖται καὶ ἢ ὑπηρεσία αὐτοῦ θεωρεῖται συντάξιμος. Νόμος περὶ δημοσίου Λογιστικοῦ ΣΙΒ' 1 Ὀκτ. 1852 ἀρθ. 32.

Ἐντεῦθεν ἔπεται ὅτι ἂν ὁ ὑπάλληλος ἐπαύθη τὴν 30 Δεκ. 1909 καὶ τὸ Β. Δ. καταχωρήσῃ ἐν Ἐφ. Κυβερν. τὴν 31 Δεκ. 1909 ἀλλ' ἢ ἐπίδοσις ἐγένετο τὴν 2 Ἰαν. 1910, ἀπὸ δὲ τῆς 1 Ἰαν. 1910 ἢ θέσις τοῦ ὑπαλλήλου τούτου κατέστη μόνιμος, ὁ ὑπάλληλος οὗτος, ὡς διατελῶν ἐν ὑπηρεσίᾳ τὴν 1 Ἰαν. 1910, ἀπολαύει τῆς μονιμότητος καὶ ἢ πρὸς αὐτὸν ἐπίδοσις τῆς πρὸ τῆς 1 Ἰαν. 1910 γενομένης παύσεως εἶνε ἄκυρος καὶ ἄνευ ἀποτελέσματος.

Ὅ,τι ἰσχύει περὶ παύσεως ἰσχύει καὶ περὶ μεταθέσεως τοῦ δημοσίου ὑπαλλήλου διὰ τοὺς αὐτοὺς λόγους. Εἶνε δὲ προφανές ὅτι ὁ μετατεθεὶς ὑπάλληλος πρὸ τῆς κοινοποιήσεως τῆς μεταθέσεως καὶ πρὸ τῆς παρόδου τοῦ εἰκοσαήμερου ἐγκύριος ἐνεργεῖ δημοσίας πράξεις ἐν τῇ θέσει, ἐξ ἣς ἐγένετο ἢ μετάθεσις, ἄρα ἐξακολουθεῖ λογικῶς ὑπάλληλος ἐν αὐτῇ. (4)

Κατὰ ταῦτα ὁ δημοσίος δικαστικὸς ὑπάλληλος ὁ μετατεθεὶς πρὸ τῆς 1 Ἰαν. 1910 διὰ δημοσιεύσεως τοῦ περὶ μεταθέσεως Β. Δ. πρὸ τῆς προθεσμίας ταύτης ἐν τῇ Ἐφ. τῆς Κυβερνήσεως, ἀλλ' ὡ τιν' ἢ κοινοποιήσις ἐγένετο μετὰ τὴν 1 Ἰαν. 1910, ἄτε τὴν 1 Ἰανουαρίου 1910 τελῶν ἐν τῇ παλαιᾷ θέσει καθίσταται μόνιμος ἐν ταύτῃ καὶ δὲν δύναται νὰ μετατεθῇ ἐκ ταύτης ἄνευ τηρή-

(4) Περὶ μεταθέσεως οὐδὲν ἀποφαίνεται ὁ Σαριπόλος.

σεως των διατάξεων του Νόμου ΓΥΛΖ' τής 30 Νοεμβρίου 1909.

Ουδὲ ἀναδρομικῶς δύναται νὰ ἐνεργήσῃ ἡ κοινοποίησις καθιστώσα τὸν διορισμὸν, τὴν παύσιν ἢ τὴν μετάθεσιν ἐνεργὸν ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ Β. Δ. ἐν τῇ Ἐφημ. τῆς Κυβερνήσεως, εὐθὺς ὡς γείνη ἡ κοινοποίησις. Διότι ἐὰν ἐπετρέπετο τοιαύτη ἀναδρομή, τότε αἱ ἐν τῷ μεταξὺ γινόμενα δημόσια πράξεις ἤθελον ἀκυροῦσθαι ἐκ τῶν ὑστέρων, τοῦθ' ὅπερ ἀτοπώτατον.

Τῇ γνώμῃ ἡμῶν, ἣτις ἔχει ὡς ἐπισημονικὴν βάσιν τὴν ἔννοιαν ὅτι ἡ κοινοποίησις εἶνε στοιχεῖον τοῦ διορισμοῦ παύσεως καὶ μετάθεσεως τάσσεται καὶ ὁ Ἄρ. Πάγος διὰ τῆς ὑπ' ἀρ. 157 (1907) ἀποφάσεως αὐτοῦ. Ἐκεῖ ἐγένετο δεκτὸν ὅτι ἂν ἡ κοινοποίησις ἐγένετο μετὰ τὴν παραίτησιν τοῦ Ὑπουργοῦ τοῦ διορισθέντος ὑπάρχοντος δὲ νέου Ὑπουργοῦ καὶ ἐν ἀγνοίᾳ τούτου ἡ κοινοποίησις κακῶς γίνεται καὶ εἶνε ἄκυρος ὁ διορισμὸς· ἀδιότι (ὡς ὀρθῶς φέρει ἡ ἀπόφασις) ἡ ἀπλῆ ἐκδόσις Β. Διατάγματος περὶ διορισμοῦ τινὸς εἰς δημοσίαν θέσιν, οὐδὲν δικαίωμα προσδίδει αὐτῷ, ἂν δὲν κοινοποιηθῇ αὐτῷ προσηκόντως ὁ διορισμὸς τοῦ ὑπὲρ τῷ ἀρμοδίου Ὑπουργοῦ.

Τὸ ζήτημα τοῦ χρόνου τῆς ἐνάρξεως τῆς ἰσχύος τοῦ διορισμοῦ, παύσεως καὶ μετάθεσεως παρίσταται σοβαρὸν καὶ ἀπὸ ἄλλης τινὸς ἐπόψεως, κατὰ πόσον δηλαδὴ δύναται ὁ Ὑπουργὸς νὰ ἀνακαλέσῃ τοιαύτην πράξιν. Εἶνε προφανές, ὅτι καὶ ἡ ἀνάκλησις διέπεται ὑπὸ τῶν ἀνωτέρω ἀρχῶν· δηλὸν ὅτι ὁ Ὑπουργὸς πρὸ τῆς περατώσεως τῆς μονομεροῦς δικαιοπραξίας αὐτοῦ περὶ διορισμοῦ, παύσεως ἢ μετάθεσεως δύναται νὰ μεταιώσῃ ταύτην. Περαιτωθεῖσα δὲ λογίζεται ἅμα τῇ ἐπιδόσει. Συνήθως ἐν τῇ πρακτικῇ θεωροῦσι τὴν κοινοποίησιν ὡς ἐκτέλεσιν καὶ ἀνακαλεῖται τὸ μὴ κοινοποιηθῆναι διάταγμα ὡς μὴ ἐκτελεσθέν. Τοῦτο νομικῶς δὲν εἶνε ἀκριβές ἀπὸ ἐπόψεως δημοσίου δικαίου. Ἀπὸ τῆς ἐπόψεως ταύτης πᾶς διορισμὸς, παύσις ἢ μετάθεσις ἀποτελεῖ μονομερῆ δικαιοπραξίαν τῆς Πολιτείας, ἣτις ἅπαξ συντελεσθεῖσα, οὔτε ἐκτελεῖται οὔτε ἀνακαλεῖται ὡς στοιχεῖα ὅμως τῆς δικαιοπραξίας εἶνε οὐ μόνον ἡ ἐξωτερικεὺς ταύτης ἀλλὰ καὶ ἡ πρὸς τὸν ὑπάλληλον περιέλευσις αὐτῆς. Ὅπου δὲ ὁ Νόμος δὲν ἀπῆρτησε κοινοποίησιν, ὡς λ. χ. ἐπὶ παύσεως μετὰ τὸ εἰκοσάημερον, ἐκεῖ ἀνάκλησις δὲν χωρεῖ, καίτοι κοινοποίησις οὐδαμῶς ἐγένετο, ἀλλ' ἀπαιτεῖται νέος διορισμὸς.

Γεώργιος Δουβουνιώτης

Η ΓΝΩΜΗ ΤΩΝ ΔΙΚΗΓΟΡΩΝ

Δημοσιεύομεν τὸ κατωτέρω ψήφισμα τοῦ Δικηγορικοῦ Συλλόγου Κυπριασίας.

Ὁ Δικηγορικὸς Σύλλογος Κυπριασίας, ἐν τῇ ἐκτάκτῳ συνεδριάσει τοῦ τῆς 24ης Ἰανουαρίου 1910, παμψηφεί ἀπεφάνητο τὰδε :

Χαιρετίζων εὐφροσύνως τὴν ἐναρξιν τῶν ἐργασιῶν τοῦ Ἀνωτάτου Δικαστικοῦ Συμβουλίου.

Ἐκφράζει τὴν πεποίθησιν, ὅτι τοῦτο ἐν τῇ ἐκπληρώσει τῶν ἀνατεθειμένων αὐτῷ ὑψίστων καθηκόντων, χωρεῖ ἐν πλήρει συνειδήσει τῆς ἀποστολῆς του.

Καὶ εὐχεται μετὰ θάρρους νὰ συνεχίσῃ τὸ ἔργον του.

Ἐντέλλεται δὲ ὅπως ὁ κ. Πρόεδρος διαβιβάσῃ τὸ παρὸν ψήφισμα πρὸς τὸν κ. Πρόεδρον τοῦ Ἀνωτάτου Δικαστικοῦ Συμβουλίου.

Ὁ Πρόεδρος

I. Γ. ΨΗΛΟΓΑΛΑΝΗΣ

Ὁ Γραμματεὺς

Σωτήρ. Δ. Ἀναγνωστόπουλος

ΝΟΜΙΚΟΝ ΤΜΗΜΑ ΠΑΡΝΑΣΣΟΥ

Σήμερον Σάββατον καὶ ὥρα 6 1/2 μ. μ. ὁ πρωτοδίκης κ. Π. Μελετόπουλος θέλει ἀνακοινώσῃ μελέτην αὐτοῦ «Περὶ τῆς παρ' ἡμῖν ἐγκληματικότητος ἐν σχέσει πρὸς τὴν ἐθνικὴν πρόοδον». Εἰσδοδος ἐλευθέρα.

ΦΑΝΕΡΑ ΑΝΑΚΡΙΣΙΣ

ΠΟΡΙΣΜΑΤΑ ΚΑΙ ΑΠΟΡΙΑΙ

Ὁ ἀπὸ τῆς 27 Ἰανουαρίου ἐ. ε. ἰσχύων νόμος περὶ φανερᾶς ἀνακρίσεως σκοπεῖ καθ' ἑαυτὸν νὰ προλαμβάνῃ ἐξ ἑνὸς τὰς ἐνδεχομένας ὑπερβάσεις τῶν ἀνακριτικῶν ὑπαλλήλων εἰς βάρους τοῦ κατηγορουμένου, νὰ παρέχῃ δὲ εἰς αὐτὸν τὰ μέσα νὰ κανονίσῃ τὴν ἀπολογίαν του καὶ τὴν νόμιμον ἀμυναν ἐν γένει κατὰ τῆς κατηγορίας, ἐν γνώσει πάντων τῶν ἀνακριτικῶν ἐγγράφων.

§

Ὁβτω, τροποποιουμένου τοῦ ἄρθρου 165 τῆς Ποιν. Δικονομίας, δικαιούται ὁ κατηγορούμενος ἢ ὁ δικηγόρος του «ἅμα προσέλθῃ ἢ προσαχθῇ πρὸς ἐξέτασιν ἢ ἀπολογίαν ἐνώπιον τοῦ ἀνακριτοῦ τῆς ὑποθέσεως νὰ λάβῃ γνώσιν ἀπάντων τῶν περὶ τὴν ἀνάκρισιν ἐγγράφων», δυνάμενος, ἐπὶ τῇ αἰτήσει του, νὰ λάβῃ καὶ ἀντίγραφα αὐτῶν.

Δικαιούται πρὸς τοῦτο ὁ κατηγορούμενος ἀμέσως ὡς προσαχθῇ ἢ προσέλθῃ εἰς ἀπολογίαν ἢ ἐξέτασιν νὰ υποβάλῃ ἐπὶ ἀποδείξει αἰτησὶν πρὸς τὸν ἀνακριτὴν καὶ νὰ ζητήσῃ προθεσμίαν 48 ὥρων, ἵνα παρασιασθῇ εἰς ἀπολογίαν. Ὁφείλει δὲ ὁ ἀνακριτὴς νὰ υπομνήσκῃ εἰς τὸν κατηγορούμενον, ὅτι ἔχει τοιοῦτο δικαίωμα, βεβαιούται δὲ ἡ ὑπόμνησις αὕτη ἐν ἰδίᾳ ἐκθέσει.

Κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς προθεσμίας ταύτης δικαιούται βεβαίως ὁ κατηγορούμενος ἢ ὁ συνήγορός του νὰ μελετώσιν, ἂν ἔχωσιν ἀνάγκην, τὴν δικογραφίαν, ἀφοῦ πρὸς τοῦτο κυρίως παρέχεται ἡ πρὸς ἀπολογίαν προθεσμία αὕτη. Συνεπῶς ὀφείλει ὁ ἀνακριτὴς νὰ παρέχῃ κατὰ τὰς ἐργασίμους ὥρας τὴν δικογραφίαν, καὶ νὰ παραγγέλλῃ τὴν προσαγωγὴν τοῦ κρατουμένου τυχὸν κατηγορουμένου, ἂν αἰτήσῃται τοῦτο.

§

Ἐκ τῆς διατάξεως τοῦ νόμου, καθ' ἣν διαζευκτικῶς ἀναφέρονται ὁ κατηγορούμενος ἢ ὁ συνήγορος, ὡς δικαιούμενοι νὰ λαμβάνωσι γνώσιν τῆς δικογραφίας, συνάγεται ὅτι ἀρκεῖ ὁ ἕτερος τούτων, νὰ λάβῃ γνώσιν, δὲν ἀποκλείεται ὅμως νὰ συμπαρασταται ἀμφότεροι ἐν τῇ ἐνασκήσει τοῦ δικαίου τούτου.

§

Ἄν ὁ κατηγορούμενος δὲν ζητήσῃ τὴν προθεσμίαν ταύτην, δέον ὁ ἀνακριτὴς νὰ προβῇ ἀμέσως εἰς τὴν λήψιν τῆς ἀπολογίας. Ὁφείλει ὅμως ἐν πάσῃ περιπτώσει νὰ καλῇ τὸν κατηγορούμενον πρὸς 24 ὥρων διὰ τακτικῆς κλήσεως, εἴτε πρὸς ἀπολογίαν, εἴτε πρὸς ἐξέτασιν, καὶ τὴν κατ' ἀντιπαράστασιν ἐπι πρὸς ἄλλους κατηγορουμένους ἢ μάρτυρας. Καὶ τοῦτο, διότι δίδεται δικαίωμα εἰς τὸν κατηγορούμενον νὰ παρίσταται μετὰ συνηγόρου διὰ τὴν ἀπολογίαν ἢ διὰ πᾶσαν ἐξέτασιν αὐτοῦ.

§

Ὁ συνήγορος δικαιούται βεβαίως διὰ τοῦ ἀνακριτοῦ ν' ἀποτείνῃ ἐρωτήσεις πρὸς τὸν κατηγορούμενον, ἢ τοῦλάχιστον δικαιούται νὰ ἐπιστᾶ τὴν προσοχὴν τοῦ κατηγορουμένου ἐφ' ὅσον σημείων θεωρεῖ ἀναγκαῖον, ἵνα παράσχῃ τὰς δεούσας ἐξηγήσεις ὁ πελάτης του, διότι ἄλλως ἀπομένει κενὸν ἔννοιας τὸ δικαίωμα τῆς συμπαραστάσεως συνηγόρου. Ἀναμφισβητήτως ἐπίσης δύναται νὰ ζητήσῃ νὰ διατυπωθῶσιν ἐν τῇ ἐκθέσει ἀπολογίας ἢ ἐξέτασεως τοῦ κατηγορουμένου ἀντιρρήσεις ἐπὶ ἐρωτήσεων παραπειστικῶν ἢ ἀπειλητικῶν καὶ ἐν γένει ἐκνόμων.

§

Ἄν ἡ πράξις «ἐχῇ χαρακτηρισθῇ ὡς κακούργημα» ὁ ἀνακριτὴς ὀφείλει ἐξ ἐπαγγέλματος νὰ διορίσῃ συνήγορον τοῦ κατηγορουμένου, ἂν προσήλθῃ ἄνευ τοιούτου, ἐκτὸς ἂν ρητῶς ὁ κατηγορούμενος δηλώσῃ, ὅτι ἐπιθυμεῖ ἄνευ συνηγόρου ν' ἀπολογηθῇ. Ἐνταῦθα ὁ νόμος ὀμιλεῖ μόνον περὶ ἀπολογίας καὶ δι' αὐτὴν ἐπιτάσσει τὸν διορισμὸν συνηγόρου. Κατ' ἀκολουθίαν, προκειμένου περὶ πάσης ἄλλης ἐξέτασεως αὐτοῦ, μὴ ἐχούσης τὸν τύπον ἀπολογίας, ὡς ἐπὶ προανακρίσεως, ἢ ἐπὶ κατ' ἀντιπαράστασιν ἐξέτασεως, ὁ ἀνακριτὴς δὲν ὑποχρεοῦται εἰς τὸν ἐξ ἐπαγγέλματος διορισμὸν συνηγόρου, πάντως ὅμως δικαιούται ὁ κατηγορούμενος νὰ ἐχῇ τοιοῦτον, ἀφοῦ κατ' ἀρχὴν θεσπί-

ζεται τοῦτο ὡς δικαίωμα τοῦ κατηγορουμένου.

§

Τώρα, τίς θὰ κρίνῃ ἂν ἡ πράξις εἶνε κακούργημα πρὸς τήρησιν τῶν ἀνω διατυπώσεων; Ὁ νόμος λέγει: «ἂν ἡ πράξις ἐχῇ χαρακτηρισθῇ ὡς κακούργημα». Ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει οὐδεμία ἀπορία ἐγείρεται, ὅταν ὁ ἀνακριτὴς κατ' ἐντολήν τοῦ εισαγγελέως ἐπιλαμβάνεται ἀνακρίσεως, διότι ἐν τῇ ἐντολῇ ταύτῃ χαρακτηρίζεται ἡ πράξις. Ἄλλ' ἂν ἡ πράξις ἐχῇ ἐσφαλμένως χαρακτηρισθῇ πλημμελήματι, ἐνθὺν πρόκειται περὶ κακούργηματος, ἢ ἂν ἐκ τῆς ἀπολογίας τοῦ κατηγορουμένου ἐξακριβωθῇ, ὅτι δὲν πρόκειται περὶ πλημμελήματος, ἀλλὰ περὶ κακούργηματος, ὑποχρεοῦται ὁ ἀνακριτὴς εἰς διορισμὸν ἐξ ἐπαγγέλματος συνηγόρου; Ὑποθέτομεν, ὅτι ἐπὶ ἐσφαλμένου χαρακτηρισμοῦ τῆς πράξεως ὑπὸ τοῦ εισαγγελέως ὑποχρεοῦται, διότι ἄλλως θὰ περιεγράφετο εὐχερῶς ἡ διάταξις τοῦ νόμου, ἂν ἤρκει μόνον ὁ ὑπὸ τοῦ εισαγγελέως χαρακτηρισμὸς. Ἄν ὅμως ἐκ τῆς ἀπολογίας προκύψῃ γεγονότα μεταβάλλοντα ἐπὶ τὸ δευτέρον τὸ κατηγορούμενον ἀδίκημα, ὁ ἀνακριτὴς θὰ ζητήσῃ κατὰ τὰ περὶ τούτου διατεταγμένα ἐν τῇ Ποιν. Δικονομίᾳ τὴν ἐντολήν παρὰ τοῦ εισαγγελέως διὰ ν' ἀπαγγεῖλῃ νέαν κατηγορίαν, δι' ἣν θὰ κληθῇ ἐντεῦθεν καὶ πάλιν εἰς ἀπολογίαν ὁ κατηγορούμενος, ὅτε βεβαίως θὰ ἐφαρμοσθῶσιν αἱ περὶ διορισμοῦ ἐξ ἐπαγγέλματος συνηγόρου διατάξεις τοῦ νόμου.

§

Τὸ τροποποιούμενον ἄρθρον [165 περιέχεται ἐν τῷ τρίτῳ τμήματι τῆς Ποιν. Δικονομίας τῷ περιλαμβανόντι τὰ τῆς προανακρίσεως, εἰδικώτερον δ' ἐν τῷ κεφαλαίῳ Β', ἐν ᾧ περιέχονται αἱ διατάξεις αἱ ἀφορῶσαι εἰς τὴν προανάκρισιν ἐπὶ πλημμελημάτων καὶ κακούργηματων. Ἐντεῦθεν ἔπεται ὅτι πᾶσαι αἱ ρηθεῖσαι διατυπώσεις ἐφαρμόζονται εἰς τε τὴν τακτικὴν ἀνάκρισιν καὶ προανάκρισιν, μόνον ὅταν πρόκηται περὶ πλημμελημάτων ἢ κακούργηματων. Καθ' ἀκολουθίαν οἱ ἀνακριτικοὶ ὑπάλληλοι, ὅταν αὐτεπαγγέλτως εἰς τὰ ἐπ' αὐτοφώρῳ ἀδικήματα, ἢ ὅταν ἐκ τῆς ἀναβολῆς προέρχεται κίνδυνος (ἄρθρ. 157 Ποιν. Δικ.) καὶ ὅταν κατὰ παραγγελίαν (ἄρθρ. 156) ἐπιλαμβάνωνται προανακρίσεως, ὀφείλουσιν νὰ τηρῶσι πᾶσας τὰς διατυπώσεις ταύτας, προκειμένου νὰ υποβάλωσι τὸν κατηγορούμενον εἰς πᾶσαν ἐξέτασιν. Ὅτι αἱ διατάξεις τοῦ νεαροῦ νόμου περιλαμβάνουσι καὶ τὴν προανάκρισιν, ἐξάγεται πρὸς τοῦτοις καὶ ἐκ τοῦ κειμένου τοῦ νόμου, ὀμιλοῦντος ἐν διαστολῇ περὶ ἀπολογίας καὶ περὶ πάσης ἐν γένει ἐξέτασεως. Ἄλλ' ἐξέτασις ἀπλῆ ἄνευ ἀπαγγελίας κατηγορίας κυρίως ἐπὶ προανακρίσεως γίνεται. Ἄλλως τε, ἐφ' ὅσον κυρίως σκοπὸς τοῦ νόμου εἶνε νὰ προλαμβάνῃ πᾶσαν καταπίεσιν τοῦ κατηγορουμένου, κατ' ἐξοχὴν ἐν τῇ προανακρίσει παρατηροῦνται κατὰ κανόνα μάλιστα τοιαύτης φύσεως ὑπερβάσεις, καὶ θ' ἀπέβαιναν ἀσυνεπῆς ὁ νόμος ἀφῆνων ἐλευθέραν τὴν προανάκρισιν εἰς τὰ καθορθώματα τῆς.

§

Μόνον πρὸς τῆς ἀπολογίας του δικαιούται ὁ κατηγορούμενος νὰ λάβῃ γνώσιν τῶν ἐγγράφων; Τὸ γράμμα τοῦ νόμου εἶνε ἀσαφές ὅπως δῆποτε, καὶ ἰδίᾳ ἡ φράσις «ἅμα προσέλθῃ ἢ προσαχθῇ πρὸς ἀπολογίαν ἢ ἐξέτασιν συγχωρεῖται εἰς τὸν κατηγορούμενον ἢ τὸν συνήγορόν του νὰ λάβῃ γνώσιν κτλ.» δύναται νὰ παράσχῃ ἐπιφανειαῖον ἐπιχείρημα ὑπὲρ τῆς ἐκδοχῆς, ὅτι διὰ τὴν πρὸς ἀπολογίαν ἢ ἐξέτασιν παρασκευῆν τοῦ κατηγορουμένου ἐπέτρεψεν ὁ νόμος τὴν γνωστοποίησιν αὐτῷ τῶν ἐγγράφων. Εὐθὺς ὅμως παρακατιῶν ὁ νόμος ἐπιτρέπει καὶ τὴν λήψιν ἀντιγράφων τῶν ἐγγράφων τῆς ἀνακρίσεως, δι' ἣν βεβαίως κατ' ἀρχὴν δὲν ἀρκεῖ ἡ 48ωρος προθεσμία, ἣν δικαιούται νὰ ζητήσῃ πρὸς ἀπολογίαν ὁ κατηγορούμενος, ἐξ οὗ συνάγομεν, ὅτι τὰ ἀντίγραφα ταῦτα δικαιούται νὰ ζητήσῃ καὶ μετὰ τὴν ἀπολογίαν ἢ ἐξέτασιν, ἄρα καὶ νὰ λάβῃ γνώσιν τῆς δικογραφίας καὶ τῶν ἐγγράφων, ὅσα χρειάζονται αὐτῷ. Ἄλλως ὁ νόμος οὕτως προεκρίθη ἐν τῇ Βουλῇ ὡς ἐλευθεριώτερος ἀπέναντι νομοσχεδίου καταρτισθέντος ὑπὸ ἐπιτροπῆς νομομαθῶν, δι' οὗ ἐπετρέπετο καὶ πάλιν ἡ πρὸς τῆς ἀπολογίας γνώσις τῶν ἐγγράφων καὶ μετ' αὐτὴν ἐδικαίουτο ὁ κατηγορούμενος ἢ ὁ συνήγορός του νὰ μελετώσιν τὴν δικογραφίαν ἅμα τῷ πέρατι

τῆς ἀνακρίσεως, παρεχομένης πρὸς τοῦτο καὶ πενθήμερου προθεσμίας. Ἄλλὰ ὁ ψηφισθεὶς νόμος δὲν περιέχει τὴν τελευταίαν ταύτην διάταξιν καὶ κατ' ἀκολουθίαν θὰ ἀπέβαιναν ἀσυνεπῆς πρὸς τὸν σκοπὸν, ὃν προέθετο. Ἀνεξαρτήτως τῶν ἀντιρρήσεων κατ' ἀρχὴν κατὰ πάσης καινοτομίας ὡς πρὸς τὴν ἀνάκρισιν, τὰς ὁποίας ζηλωταὶ τοῦ ἱεροεξεταστικοῦ καθεστώτος εὐρον συζητουμένου τοῦ νομοσχεδίου, πάντες ὅμως συνωμολόγουν, ὅτι ὑπὸ τὸ τέως καθεστὸς ἀπεκλείετο καὶ ἡ συζήτησις κἀν καὶ τὰ ἐνδικο μέσα κατὰ τῶν βουλευμάτων ἀπέβαινον ἐν τοῖς πράγμασιν ἐστερημένα σκοπιμότητος, ὅταν καὶ περαιωθεῖσθαι τῆς ἀνακρίσεως, ἐτηρεῖτο οὐχ ἥττον ἢ δικογραφία μυστική. Δὲν θὰ ἦτο λοιπὸν δυνατόν ὁ νέος νόμος καὶ ἂν ἀκόμη δὲν προεκάλεε τὰς διαμαρτυρίας τῶν συντηρητικῶν καὶ ἐν ἤνθει τὸ τέως καθεστὸς, νὰ μὴ ἐχῇ διάταξιν ἐπιτηρεῖσαν τοῦλάχιστον μετὰ τὴν περάτωσιν τῆς ἀνακρίσεως γνώσιν τῆς δικογραφίας, ὅτε τὴν ἀνωτέρω μυστικότητα μόνον κακεντρέχῃς κατ' ἀποτέλεσμα ἀρχῆ ἠδύνατο νὰ διατηρήσῃ. Προφανῆς ἄρα, ἐν τοιαύτῃ διατάξει δὲν ἐτέθη, ἀφοῦ ἐν τῷ πνεύματι τοῦ νομοθέτου καὶ ἐν τῷ σκοπῷ ἐξησφαλλίετο ἡ γνώσις τῶν ἐγγράφων καθ' ἑαυτὴν τὴν ἐξέλιξιν τῆς ἀνακρίσεως. Ἡ ἀντίθετος ἐκδοχὴ ἐξουδετεροῖ ἐντελῶς πᾶσαν σκοπιμότητα τοῦ νόμου, ἀφοῦ θὰ ἠδύνατο ὁ ἀνακριτὴς νὰ καλῇ τὸν κατηγορούμενον εἰς ἀπολογίαν πρὸς πάσης ἄλλης ἀνακριτικῆς πράξεως, ὅτε τὰ γνωστοποιητέα ἐγγράφα θὰ ἦσαν μόνον ἡ μὴνυσις ἢ ἡ παραγγελία τοῦ εισαγγελέως ἐπὶ αὐτεπαγγέλτου καταδιώξεως.

§

Τὸ ἀληθές εἶνε, ὅτι παρατηρεῖται προχειρότης τις περὶ τὴν διασκευὴν τοῦ νόμου, ἐξ ἧς καὶ ἄλλα δυσερμήνευτα προκύπτουσιν. Ὁβτω π. χ. τάσσεται 24 ὥρων προθεσμία διὰ τὴν κλήτευσιν πρὸς ἀπολογίαν, παρέχεται 48 ὥρων τοιαύτη καὶ ἐν ἀνάγκῃ, συγκατατιθεμένου τοῦ ἀνακριτοῦ, διπλασιάζεται πρὸς παρασκευὴν τῆς ἀπολογίας· ἂν πρόκηται περὶ κρατουμένου ὑποδίκου, ὑπερκαλύπτεται οὕτως ἡ συνταγματικὴ τρίτημερος προθεσμία διὰ τὴν ἐκδοσιν ἐντάλματος φυλακίσεως καὶ ἡ περαιτέρω κράτησις ἀποβαίνει παράνομος. Εὐτυχῶς ἡ μέχρι τοῦδε πρακτικὴ μετὰ πολλῆς περιφρονήσεως ἀπερριψε τὰς σχολαστικότητας ταύτας τοῦ τοσαύτου δοκιμασίας ὑφισταμένου, κατ' ἐξοχὴν νῦν, Συντάγματος, ὅστε νὰ μὴ ὑπάρχῃ κανεὶς φόβος, ὅτι ἡ ἐκ τοῦ νόμου δυσχερεία θὰ στενοχωρήσῃ τοὺς ἐπὶ τῆς καταδιώξεως δικαστικούς ὑπαλλήλους. Ὅπως ἐκρατοῦντο πρότερον καὶ ἐβδομάδας ὄλας παρανόμως, θὰ κρατῶνται καὶ εἰς τὸ μέλλον, εὐκολώτερον νῦν μάλιστα, ὅτε καὶ ὁ νόμος παρέχει μίαν δικαιολογίαν.

ΠΟΛ. ΛΑΓΟΠΑΤΗΣ

Καὶ πάλιν ἐπὶ τοῦ νόμου περὶ φανερᾶς ἀνακρίσεως.

Συμπληροῦντες ὅσα ἐν τῇ προηγουμένῃ ἀνεγράψαμεν περὶ τοῦ νόμου περὶ φανερᾶς ἀνακρίσεως, παρατηροῦμεν εἰδικώτερον ἐπ' αὐτοῦ καὶ τὰ ἐξῆς.

Τὸ ἄρθρον 1 τοῦ νόμου τούτου ἀναγράφει ἐν πρώτοις, ὅτι συγχωρεῖται εἰς τὸν κατηγορούμενον ἢ τὸν συνήγορον, ἅμα ὡς προσέλθῃ ἢ προσαχθῇ πρὸς ἐξέτασιν ἢ ἀπολογίαν ἐνώπιον τοῦ ἀνακριτοῦ τῆς ὑποθέσεως, νὰ λάβῃ γνώσιν ἀπάντων τῶν περὶ τὴν ἀνάκρισιν ἐγγράφων, χορηγοῦνται δὲ αὐτῷ ἰδίᾳ δαπάνῃ, ἐν περιπτώσει ἐγγράφων αἰτήσεώς του, ὑποβαλλομένης ἐπὶ ἀποδείξει τῆς ἀνακριτῆς, καὶ ἀντίγραφα—καὶ εἴτα προβαίνει εἰς τὰς λοιπὰς λεπτομερείας, ὅσον ἀφορᾷ τὴν ἀπολογίαν τοῦ κατηγορουμένου κ. λ.—Τὸ πρῶτον ζήτημα ὅπερ εὐθὺς ἀμέσως γεννᾶται εἶνε ἂν τὸ ἄρθρον τοῦτο, τὸ πραγματευόμενον περὶ τῶν δικαιωμάτων τοῦ κατηγορουμένου κατὰ τὴν ἀνάκρισιν, εἶναι ἐφαρμοστέον καὶ ἐπὶ προεισαγωγικῆς ἀνακρίσεως;—Νομίζομεν ὅτι ἐκ τοῦ πνεύματος τοῦ νόμου καὶ τῶν φράσεων αὐτῶν μεταχειρίζεται ὁ νομοθέτης ἐν τῷ ἄρθρῳ τούτῳ, ἐφαρμοστέα τυγχάνει ἡ περὶ φανερᾶς ἀνακρίσεως διάταξις ἐπὶ μόνῃς τῆς κυρίας ἀνακρίσεως, εἰδικώτερον δὲ διὰ τοὺς ἐξῆς λόγους:

α) Διότι τὸ ἄρθρον τοῦτο μόνον περὶ ἀνακριτοῦ ποιεῖται μνείαν καὶ ἔννοεῖ προφανῶς τὸν τακτικὸν ἀνακριτὴν τοῦτο ἰδίως προκύπτει ἐκ τῶν φράσεων «ἅμα ὡς προσέλθῃ πρὸς ἐξέτασιν ἢ ἀπολογίαν ἐνώπιον τοῦ ἀνακριτοῦ τῆς ὑποθέσεως—

και εϊτα «επι τῷ σκοπῷ τούτῳ δικαιοῦ-
ται ὁ κατηγορούμενος δι' ἐγγράφου αἰ-
τήσεως, υποβαλλομένης τῷ ἀνακριτῇ—
ἐάν ἢ πράξις ἔχει χαρακτηρισθῆ ὡς κα-
κούργημα, ὁ ἀνακριτῆς υποχρεοῦται κ.λ.»
β). Διότι ἄλλως ὁ νομοθέτης ἂν ἦν-
νόει καὶ τὴν προεισαγωγικὴν ἀνάκρισιν,
τὴν διεξαγομένην ἰδίως παρὰ τῶν Εἰρη-
νοδικῶν ἢ Εἰδικῶν Πταισματοδικῶν, ἢ-
θελε προσθέσῃ τὴν φράσιν «τοῦ ἀνακρι-
τοῦ ἢ παντὸς ἀνακριτικοῦ ὑπαλλήλου»
ὅτε βεβαίως οὐδεμία ἤθελε χωρήσῃ ἀμ-
φιβολία.

γ). Διότι προκειμένου ἐν γένει περὶ
ποινικῶν διατάξεων, αὐταὶ δεόν νὰ ἐρ-
μηνεύονται στενῶς, μὴ ἐπιτρεπομένης
τῆς κατ' ἀναλογίαν ἐφαρμογῆς—καὶ δι'
ἄλλους λόγους, οὓς χάριν συντομίας πα-
ραλείπομεν, καὶ διότι ἐκ τῶν γράμματων
καλεῖ τοῦ πνεύματος τοῦ νόμου ἐξάγεται
ὅτι οὗτος δεόν νὰ ἐφαρμοσθῆ μόνον ἐπὶ
τακτικῆς ἀνακρίσεως.

Ὁ τοιοῦτος τοῦ νόμου περιορισμός, δὲν
φαίνεται ἤμῃν διόλου ὀρθός. Αἱ μὴνύσεις
αἰ εἰς βαθμὸν πλημμελήματος, σχεδὸν
πάντοτε πέμπονται εἰς τὸν Εἰρηνοδικὴν
ἢ τὸν Εἰδικὸν Πταισματοδικὴν πρὸς ἐνέρ-
γειαν προεισαγωγικῶν ἀνακρίσεων. Μετὰ
τὸ πέρας δ' αὐτῶν στέλλονται εἰς τὸν
Εἰσαγγελέα, ὅστις ὑποβάλλει τὴν δικω-
γραφίαν μετὰ τῆς σχετικῆς προτάσεως
τοῦ εἰς τὸ Συμβούλιον. Δὲν εἶνε ἀρὰ γε
ἐντελῶς ἄδικον νὰ ἐγκαταλείψωμεν ἄνυ-
περάσπιστον ἐν τῇ προδικασίᾳ τὸν οὕτω
μηνυόμενον, ἔστω καὶ εἰς βαθμὸν πλημ-
μελήματος ἢ πταισματος; Ἐφ' οὗ ἔχει
ἀποφασισθῆ νὰ εἰσαχθῆ τὸ σύστημα τῆς
φανερᾶς ἢ ἄλλοιων ἡμιφανερᾶς ἀνακρί-
σεως, ἔδει τοῦτο, νομίζομεν, νὰ ἔχη γε-
νικὴν ἐφαρμογὴν—καθόσον ἐν τῇ πρα-
κτικῇ θὰ ἐφαρμοζοῦται μόνον ἐπὶ Κα-
κούργημάτων, διότι αἱ ἐπ' αὐτῶν μὴνύ-
σεις στέλλονται, ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον, εἰς
τὸν τακτικὸν ἀνακριτὴν πρὸς ἀνάκρισιν.
—Νομίζομεν λοιπὸν ὅτι ἡ διατύπωσις τοῦ
ἄρθρου ἔδει νὰ ἦ εὐρυτέρα, περιλαμβάνου-
σα καὶ τὰς προεισαγωγικὰς ἐκεῖνας
ἀνακρίσεις, αἵτινες ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον ἐπὶ
τινῶν ἀδικημάτων ἐπέχουσι τόπον κυρίας
ἀνακρίσεως.

Ἐπίσης τὸ αὐτὸ ἄρθρον ἀναγράφει
«ἅμα προσαχθῆ πρὸς ἐξέτασιν ὁ κατηγο-
ρούμενος κ.λ. λαμβάνει γνῶσιν ἀπάντων
τῶν περὶ τὴν ἀνάκρισιν ἐγγράφων καὶ
βραδύτερον ὅχι; ἔδει νὰ προστεθῆ νομί-
ζομεν, πρὸς ἀποφυγὴν πάσης παρεξηγή-
σεως. «Ὡς καὶ μετὰ τὸ πέρας τῆς καθό-
λου ἀνακρίσεως».

Ὅσον ἀφορᾷ τὴν συμμετοχὴν τοῦ
ἀνακριτοῦ εἰς τὸ Συμβούλιον, ἐπαναλέ-
γομεν ὅτι αὕτη ἔδει νὰ λείψῃ; ἀφ' οὗ
δυνάμει τοῦ τελευταίου νόμου, καὶ ἐνώ-
πιον τοῦ Πλημμελειοδικεῖο ἀπαγορευέ-
ται ἡ τοιαύτη συμμετοχή, ὡς ὀρθῶς πα-
ραεῖρη ἐν τῇ τελευταίῳ δημοσιευθείσῃ
διατριβῇ τοῦ «περὶ φανερᾶς ἀνακρίσεως»
ὁ σεβαστὸς νομοδιδάσκαλος κ. Κωνσταν-
τόπουλος. Ὁ νομοθέτης φαίνεται δύσπι-
στος ὡς πρὸς τὸν ἀνακριτὴν, τὸν δικά-
στον ἔστω καὶ ἐλαφρὸν Πλημμέλημα,
λόγω τῆς προϋπαρχούσης προκαταλή-
ψεως, καὶ δὲν φαίνεται τοιοῦτος πρὸς
τὸν μέλλοντα νὰ παραπέμψῃ διὰ τῆς ψή-
φου τοῦ ἀνακριτῆ, ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον
καὶ ἐνώπιον τοῦ Κακούργιοδικεῖο; Ἄκα-
τανόητος τῇ ἀληθείᾳ.—Ἄς ἐλπίζωμεν,
ὅτι προσεχῶς θὰ συμπληρωθῶσι τὰ με-
ρικὰ κενὰ τοῦ νόμου, ὅστις οὐδεὶς δύνα-
ται ν' ἀρνηθῆ ὅτι ἀποτελεῖ κατ' ἀρχὴν
τὸν ἀκρογωνιαίον λίθον τῆς προσωπικῆς
ἐλευθερίας τοῦ ἀτόμου.

Μεθ' ὑπολήψεως Δημ. Π. Σκαλισσοῦνης
Δικηγ. ἐν Κερκύρα

ΤΟ ΑΝΑΚΥΨΑΝ ΖΗΤΗΜΑ

Ἄμα τῇ πρώτῃ ἐφαρμογῇ τοῦ νέου
περὶ φανερᾶς ἀνακρίσεως νόμου, προέ-
κυψε σοβαρότατον ζήτημα περὶ τοῦ ὁ-
ποίου διὰ μακρῶν ἀσχολεῖται ἐν ἐτέρᾳ
στήλῃ ὁ κ. Πολύδ. Λαγοπάτης. Τὸ ζή-
τημα θεωροῦμεν ἐκτάκτως σπουδαῖον,
διότι ἐκ τῆς τοιαύτης ἢ τοιαύτης λύσεως
τοῦ κινδυνεύει αὐτόκλητος ὁλόκληρος ὁ
θεσμός, ἐξαρτᾶται δὲ πλεόν τὸ φανερόν
ἢ μὴ τῆς ἀνακρίσεως ἐκ τῆς αὐθαιρέτου
θελήσεως τοῦ ἀνακριτοῦ. Τὸ γεννηθὲν
ζήτημα ἔχει ὡς ἐξῆς: Ἐάν μετὰ τὴν ἀ-
πολογίαν τοῦ κατηγορουμένου ἐξετα-
σθῶσι καὶ ἄλλοι μάρτυρες ἢ περιέλθω-
σιν εἰς χεῖρας τῆς ἀνακρίσεως ἐγγράφα
ἢ ἄλλα στοιχεία, δικαιοῦται νὰ λάβῃ
καὶ τούτων γνῶσιν ὁ κατηγορούμενος;
Εὐνόητον ὅτι ἂν εἰς τὸ ἐρώτημα τοῦτο
δοθῆ ἀποφατικὴ ἀπάντησις, καταλύεται

τελείως τὸ δικαίωμα τοῦτο τοῦ κατηγο-
ρουμένου, ἀφοῦ ὁ ἀνακριτῆς, εἰς ἣν μὲν
περίπτωσιν θέλῃ φανεράν τὴν ἀνάκρισιν
θὰ καλῆ εἰς ἀπολογίαν τὸν κατηγορού-
μενον μετὰ τὸ πέρας ταύτης, εἰς ἣν δὲ
περίπτωσιν θέλῃ ταύτην μυστικὴν θὰ
καλῆ τοῦτον εἰς ἀπολογίαν πρὸ πάσης
ἀνακρίσεως, ὁπότε, κατὰ τὴν σοφιστικὴν
ἐρμηνείαν, δὲν δικαιοῦται πλέον ὁ κατη-
γορούμενος νὰ λάβῃ γνῶσιν τούτων.

Καὶ ἂν ὑποτεθῆ ὅτι ἐκ τῆς φρασολο-
γίας τοῦ νόμου ἦτο δυνατόν νὰ ἐγεννάτο
κατὰ θεωρίαν τοιοῦτο τι ζήτημα, τοῦτο
αἰρεται αὐθεντικῶς τρόπον τινὰ διὰ τῶν
λεχθέντων κατὰ τὴν συζήτησιν τοῦ νό-
μου τούτου ἐν τῇ Βουλῇ.

Κατὰ τὴν συνεδρίαν τῆς 11ης Ἰα-
νουαρίου 1910, καθ' ἣν ἐψηφίσθη εἰς γ'
ἀνάγνωσιν ὁ νόμος, ὁ εισηγητῆς τούτου,
βουλευτῆς ἐκ Μεγαρίδος κ. Ι. Πάλλης, εἶπε
μεταξὺ ἄλλων, τὰ κάτωθι. ἄτινα, ἐπὶ λέξει,
ἐλάθομεν ἐκ τῶν ἐστενογραφημένων πρα-
κτικῶν τῆς Βουλῆς καὶ ἄτινα παρεδέχθη
ἡ Βουλὴ μηδενὸς ἀντιλέξαντος.

«Ἐννοεῖται ὅτι διὰ τῆς φράσεως:
«Συγχωρεῖται εἰς τὸν κατηγορούμενον ἢ
τὸν συνήγορόν του, ἅμα ὡς προσέβη
» κτλ. » ὡς καὶ διὰ τῆς καταργήσεως τοῦ
ἄρθρου 278 καὶ ἐν μέρει τοῦ ἄρθρου
» 257 τῆς Ποιν. Δικ., ἡ ἀνάκρισις καθι-
» σταται φανερά διὰ τὸν κατηγορούμενον
» ἀπὸ τῆς πρὸς ἀνάκρισιν προσελεύσεως
» αὐτοῦ».

Αἰ στήλαι τῆς «Δικαιοσύνης»
εἶνε εἰς τὴν διάθεσιν παντὸς δι-
κηγόρου, δικαστοῦ ἢ ἄλλου δι-
καστικοῦ προσώπου, εὐρισκομέ-
νου εἰς τὴν ἀνάγκην ἢ ἐπιθυ-
μοῦντος νὰ ἀνακινήσῃ πᾶν ἐν
γένει ζήτημα σχετιζόμενον με-
τὴν ἀπονομῆν τοῦ δικαίου.

Καθ' ὅλα τὰ φαινόμενα δημοσιεύε-
ται τὸ διάταγμα—ἂν δὲν ἐδημοσιεύθῃ
—τῆς ἀπολύσεως τῶν πέντε Εἰσαγγε-
λέων τῶν Ἐ-
Ἄναιτιολόγητον φετῶν, οὕτω
δὲ ἀπαλλασ-
σόμεθα τῆς ὑποχρέσεως νὰ ἀναγι-
νώσκωμεν ἀνὰ πᾶσαν πρωΐαν τὰ τόσα
σοφὰ ῥήματα καὶ τὰ ἄλλα φαντασιο-
κοπήματα, ἅτινα ἀπὸ δύο ἡδὴ ἑβδο-
μάδων ἀναμασῶνται, ὧν τὸ περιφη-
μότερον ἦτο τὸ ἀποτελέσαν τὴν κατα-
κλειδα τρόπον τινὰ, καθ' ὃ ἡ Α. Μ. ὁ
Βασιλεὺς, ἀνευρὸν ἀναιτιολόγητον
τὴν... ἀπόφασιν τοῦ Ἄνωτάτου συμ-
βουλίου, ἐπέστρεψε ταύτην πρὸς Συμ-
πλήρωσιν, οὖν τῇ προσθήκῃ ὅτι ἐζή-
τησε καὶ εἰδικωτέρας εὐθύνας τοῦ
ὑποβαλόντος πρὸς ὑπογραφήν τὸ περὶ
ἀπολύσεως Διάταγμα Ὑπουργοῦ. Κατὰ
ποῖον τώρα ἐνδικον μέσον ὑπεβλήθη
εἰς τὸν Ἄνωτα πρὸς ἀναίρεσιν ἢ
ἀναθεώρησιν ἢ ἀναψηλάφησιν ἢ ἄλλο
τι ἢ ἀπόφασιν καὶ κατὰ ποῖαν Δικο-
νομίαν ἢ νόμον ἀνευρέθη αὕτη ἀτε-
λέλης ἢ ἀναιτιολόγητος, πάντα ταῦτα
εἶνε μυστήρια πρὸ τῶν ὁποίων καλὸν
εἶνε νὰ ἀποκαλυφθῶμεν.

Ὁλος ὁ δικηγορικὸς καὶ ὁ συναλλα-
σόμενος ἐν γένει κόσμος διατελεῖ ἐν ἀ-
ναστατώσει κατὰ κυριολεξίαν ἀπὸ τῆς
1ης Φεβρουαρίου,

Ἡ ἀναστάσις ὁπότε ἤρξατο ἰ-
σχῶν ὁ δημοσι-
ευθεὶς νέος περὶ ἐκτελέσεως νόμος. Τὰ
ἐπιείγοντα οὕτως εἰπεῖν ζήτήματα, ἅτινα
χρῆζον ἀμέσου λύσεως, ἀποβλέπουσι
τὴν ἐκκρεμῆ διαδικασίαν τῆς ἐκτελέ-
σεως καὶ τὴν μετὰ τὸν πλειστηριασμὸν
διαδικασίαν τοῦ πίνακος τῆς κατατά-
ξεως ἢ τῆς παραλείψεως τῆς κατοχῆς
τοῦ πλειστηριασθέντος. Ἄπαντα τὰ ζή-
τήματα ταῦτα ἀντιπαρέχεται ἐν παρ-
δειγματικῇ σιωπῇ ὁ νέος νόμος, ὅστις
μίαν καὶ μόνην, ζηροτάτην καὶ αὐτήν,
ἀναγράφει διάταξιν, ὅτι ὁ παλαιὸς νό-
μος ἰσχύει ὡς πρὸς τὰς ἐκκρεμῆς κατ-
σχέσεις μέχρι τοῦ πλειστηριασμοῦ. Ἐν-
τεῦθεν δὲ τὰ ποικίλα καὶ ἀναρίθμητα
ἐρωτήματα: Ἡ διαδικασία τοῦ πίνα-
κος τῆς κατατάξεως ρυθμίζεται ὑπὸ τοῦ

νέου νόμου εἰς τὴν περίπτωσιν καθ' ἣν
ἢ ἐγένετο ὁ πλειστηριασμὸς ἢ ἡ διαδι-
κασία τῆς ἐκτελέσεως εὕρισκετο εἰς τὸ
σημεῖον τῆς κατασχέσεως μόνον; Κατὰ
ποῖαν διαδικασίαν θὰ ἀρχίσῃ ὁ πίναξ
τῆς κατατάξεως ἐπὶ ἐνεργηθέντος ἢ μὴ
ἐνεργηθέντος πλειστηριασμοῦ; Αἱ ὑπο-
χρεώσεις τῶν ἐνυποθηκῶν ἢ ἐγγειρογρά-
φων πρὸς ἀνταγγελίαν ἢ κατάθεσιν τί-
τλων ἢ ἀντιρροσῶν κανονίζονται ἀπὸ
τὸν παλαιὸν ἢ τὸν νέον νόμον; Ταυτῶτα
περίπου τὰ γεννώμενα ζήτήματα, ἐξ ὧν
οὐδὲ τὸ χιλιοστὸν εἶνε τις εἰς θέσιν νὰ
προῖδῃ, ἐκ τῶν ὁποίων ὅμως μέγιστα
κινδυνεύουν χρηματικὰ συμφέροντα. Πρό-
χειρος γενικὴ λύσις, ἐφ' ὅσον ὁ νόμος δὲν
δίδει τοιαύτην, εἶνε καθ' ἡμᾶς ἢ ἐπὶ τῇ
βάσει τῶν γενικῶν ἀρχῶν.

Ἄνκριβόλον ὅτι ὁ περὶ ἐκτελέσεως
νόμος εἶνε δικονομικός. Παραλαμβάνει
ἄρα τὴν περὶ ἐκτελέσεως διαδικασίαν
ἀπὸ τοῦ σημείου εἰς ὃ τὴν ἀνευρί-
σκει ἐκκρεμῆ, οὕτως ὥστε πᾶν ση-
μεῖον τελεσθὲν ἤδη ὑπὸ τὸ κράτος;
τοῦ παλαιοῦ νόμου δὲν δύναται νὰ τὸ
θίξῃ, πᾶν δὲ μετὰ τὴν ἰσχύν του τὸ
κλονίζει αὐτό. Καὶ εἰδικώτερον: Ἡ
διαδικασία τῆς ἐκτελέσεως, ἧτις δὲν ἔ-
φθικε μέχρι τοῦ πλειστηριασμοῦ, ρυθ-
μίζεται ὑπὸ τοῦ παλαιοῦ, δυνάμει τῆς
εἰδικῆς τοῦ νέου νόμου διατάξεως, ἢ
μετὰ τὸν πλειστηριασμὸν ὅμως διδι-
κασίᾳ θὰ ἐφαρμοσθῆ καὶ ἐπὶ πλειστη-
ριασμῶν οὕτινες εἶχον ἐνεργηθῆ κατὰ
τὴν στιγμὴν τῆς δημοσιεύσεως τοῦ νέου
νόμου. Πάντα ὅμως ταῦτα δίδονται προ-
χειρῶς ἐπανλαμβάνομεν, διότι, κατὰ
τὴν ἀντίληψιν ἡμῶν, ἦν ἀπὸ τῆς ἐμοφ-
νίσεως ὡς νομοσχεδίου τοῦ νόμου ἐμορ-
φώσαμεν, αἱ ἀτελείαι καὶ αἱ ἀντιφάσεις
εἶνε τόσαι, ὥστε ἐπὶ μακρὸν θὰ βασα-
νισθῶμεν μέχρις ὅτου παγιώσωμεν κατὰ
τὸ δυνατόν τὴν ἐφαρμογὴν του.

Κατεπίγουσα εἶνε ἡ μεταρρυθμισ-
τοῦ τελευταίου νόμου περὶ ἐπίδοσεως
τῶν κλήσεων μαρτύρων καὶ κατηγορου-
μένων κατὰ τὴν ποινι-
Κατεπίγουσα κὴν διαδικασίαν. Τὸ ἀ-
νόητον τραγελάφημα ἐ-
δημιούργησε δικαιοστάσιον τῆς Ποινικῆς
Δικαιοσύνης, ἣν προώρισται νὰ κρατῆ
εἰς καρδιοβασίαν. Προδήλως πρόκειται
περὶ ζήτηματος ὑψίστης, κατὰ τὸ δὴ
λεγόμενον, σημασίας. Ἄλλ' οἱ μεταρ-
ρυθμισταὶ βέβαια δὲν θὰ ᾤσιν οἱ καὶ
νῦν καὶ πρότερον αὐτόκλητοὶ νομοσχε-
διασταί. Ὁ κ. Ὑπουργὸς τῆς Δικαιοσύ-
νης, ἀρχαῖος καὶ πεπειραμένος δικηγό-
ρος, εὐτυχῶς οὐδεμίαν ἔχει ἀνάγκην αὐ-
τῶν, χάριν δὲ τῆς στοιχειώδους ἀξιο-
πρεπεῖας τῆς Κυβερνήσεως, ἔχει καθή-
κον ν' ἀπαλλάξῃ τὰ γράφειά τοῦ Ὑ-
πουργοῦ τοῦ τε εἰσβαλόντος αὐτοῦ
κόμμου—ἀναμφιβόλως ἐπὶ σκοπῷ ἀζη-
μιώτου—καὶ τῆς ἐπιβληθείσης αὐτῷ
πρὶν ἢ ἔλθῃ ἐκ Σπάρτης νηπιότητος.
Εἶνε ἀνήκουστον νὰ ἐκπεμφθῶσι νέα τε-
ρατουργήματα κατὰ τῆς κοινωνικῆς τά-
ξεως. Τὸ δὲ δις ἐξαμαρτεῖν....

Ἡ ἀδίστακτος γνώμη τῆς «Δικαιο-
σύνης» εἶνε ὅτι, ὑπὸ Κυβερνήσιν δύνα-
ταί τις εἰπεῖν ἐν κυριολεξίᾳ Ἐπαναστα-
τικὴν, πρέπει ν' ἀρ-
Ἐπὶ τέλους πότε; χίσις τέλος πάντων
ἀναφαινόμενος ἐ-
κεῖνος ὁ ὄνειροπολούμενος γρόνθος τῆς
Πολιτείας. Ὅλοι ἐκεῖνοι οἱ θοροδοποιοὶ
διὰ τὰς καταργήσεις εἰρηνοδικεῖων πρέ-
πει ἐντελῶς νὰ κατανοήσουν καὶ καλῶς
νὰ συναισθανθοῦν ὅτι ἔπαυσε τὸ ἄτιμον
ζηνεύθυνον τῶν κομματαρχίσκων καὶ ἡ
ἀνικηθῆς παντοδυναμία βουλευτικῶν ὁ-
μάδων. Γενῶν ἀπόγνωσιν ὅτι δὲν ἔχουν
ἀκόμη προφυλακισθῆ οἱ ἀρχηγοὶ καὶ
πρωταῖοι τῶν στασιαστικῶν κινήμα-
των, οἱ ἀπευθύνοντες ἐγκληματικὰς ἀ-
πειλὰς κατὰ τοῦ Κράτους. Ἐλπίζομεν,
ὅτι ἐδόθησαν ἤδη αἱ δεύσαι ὁδηγίαι
καὶ διαταγαὶ πρὸς τοῦ; ἀρμοδίου; εἰς-
αγγελεῖ. Ἐπὶ τέλους πότε θ' ἀρχίσῃ
αὕτη ἢ ἐπανάστασις ὑπὲρ τοῦ νόμου
καὶ κατὰ τῆς φαρμακτικῆς ἀναρχίας;
Διότι εἶνε ἀνάσχυτον καὶ νὰ λέγεται
ὅτι πρόκειται περὶ κοινωνικῶν συμφε-
ρόντων.

Ἐπείσθησαν ἄρα γε οἱ διευθύνοντες
τὴν Ἐπανάστασιν ὅτι οἱ ἡγέται τῶν
φατριῶν εἶνε κατὰ φύσιν ἀδιόρθωτοι;
Παρασκευάζουν σχέ-
Ἄδιόρθωτοι δια παραλύσεως τῆς
Ποινικῆς Δικαιοσύνης,
τῆς σπουδαιοτάτης καὶ κυριωτάτης τῶν
ἐν τῷ Κράτει λειτουργιῶν, διὰ νὰ ἐπα-
ναφέρουν τὴν ἀπειρίαν τῶν Εἰρηνοδι-
κειῶν πρὸς ἐκμετάλλευσιν καὶ τυραννίαν
τοῦ Λαοῦ. Τὰ πάντα ἀνάγκη εἰς χρή-
ματα δὲν φθάσει ἡ ἀντίληψις τῶν μέ-
χρι βελτιώσεως καὶ ἠθικοποιήσεως τοῦ
Κράτους. Τὸ πᾶν νομίζομεν γίνεται πρὸς
ἐξοικονόμησιν ὀλίγων χρημάτων. Αὐτοὶ
εἶνε οἱ ἡγέται Κράτους ἔχοντος τερα-
στίαν ἐθνικὴν ἀποστολήν. Ἄς παραλύσῃ
ἢ Χώρα ὁλόκληρος, ἀρκεῖ νὰ μὴ ἐρεί-
πωθῶσι τὰ εἰρήματα τῆς φαρμακίας ἐκά-
στου. Ἄλλὰ ποῦ κοιμῶνται οἱ ἀρμόδιοι
καὶ δὲν διαφωτίζονται τὸν διαβουκολούμε-
νον Λαόν, ὅτι δὲν πρόκειται νὰ μὴ χάσῃ
τὸν ἐπιούσιον ἄρτον του, ἀλλὰ νὰ ἐξα-
κολουθήσῃ νὰ πίνουσι τὸ αἷμά του;

Πότε τέλος πάντων θ' ἀρχίσῃ καὶ τὸ
κέρυγμα τῶν ἐκκαίδελα ἀποστόλων τοῦ
μεγαλοφυοῦ; σχεδίου, ὅπερ θὰ ἐφαρμο-
σθῆ πρὸ τῶν ἐκλο-

Καὶ οἱ κήρυκες; γῶν τῆς Ἐθνοσυ-
νελεύσεως; Δὲν
ἠκούσαμεν ἀκόμη νομάρχην τινὰ μετα-
βάστα εἰς τοὺς τόπους τῶν ἐλευσίων θο-
ρύβων, ἵνα ἐξηγήσῃ εἰς τοὺς ἀπλοικοὺς
χωρικοὺς, ὅτι δὲν πρόκειται περὶ λαϊ-
κῶν συμφερόντων ἀλλὰ περὶ φαρμακτι-
κῶν σκοπῶν. Ποῦ εἶνε, λοιπὸν, ὁ κ.
Χατζόπουλος, ὁ κ. Τσιμπουράκης, ὁ κ.
Παλαμάς, ὁ κ. Καστόρχης;!

—Τὸ πρῶτον συζητητέον νομο-
σχέδιον ἐν τῇ Βουλῇ δὲν θὰ εἶνε τὸ περὶ
μονιμοποιήσεως τῶν Νομαρχῶν; Ἄνα-
μένετε Διοίκησιν με διορισμοὺς Νομαρ-
χῶν «εἰς τὸν βρόντον» κατὰ τὴν
ἐκφρασιν τοῦ κ. Ὑπουργοῦ τῶν Ἐσω-
τερικῶν;

ΕΤΟΙΜΑΖΟΜΕΝΗ ΜΕΛΕΤΗ
ΠΕΡΙ ΑΝΑΚΡΙΣΕΩΣ

Ὁ κ. Ἰωάν. Α. Πάλλης, ὁ
πατὴρ τοῦ εἰσαχθέντος παρ' ἡμῖν συ-
στήματος φανερᾶς ἀνακρίσεως, ἐννοεῖ νὰ
ἐξακολουθήσῃ ἀδιάπτωτον τὸν περὶ αὐ-
τῆς ἀγῶνα. Καὶ λέγομεν ἀγῶνα, διότι
ἀτυχῶς δὲν κρατεῖ τὸ φιλελεύθερον
πνεῦμα, ἀφ' οὗ, ἐξ ἐνὸς μέρους, τοῦ
σπουδαιοτέρου βέβαια, ἐξητήσαμεν τὴν
πλήρη ἐπιτυχίαν τοῦ θεσμοῦ. Καίτοι
δὲν ὑποθέτομεν, ὅτι θὰ παρατηρηθῆ
τοσαύτη τὴν ἔντασιν καὶ τοιαύτη τὴν
μικρολόγον κακεντρέχειν ἀντίδρασις,
ὥστε ν' ἀχθῶμεν μέχρι τοῦ συμπερά-
σματος, ὅτι δὲν ἀρκεῖ ἀπλῶς ἀναστολή
τῆς ἰσοβιότητος πρὸς ἐκκαθάρισιν, ἀλλὰ
γενικὴ παύσις, ἵνα ὑπάρξῃ δικαστικὸν
σῶμα ἀπηλλαγμένον τῶν φιλαύτων δε-
σμῶν τῆς συναδελφότητος καὶ τῶν
ἀγρίων ἐνστικτῶν διὰ τὸ imperium,
ἀπειλοῦν διὰ τοῦ Ἄνωτάτου Δικαστικοῦ
Συμβουλίου τυραννίαν δικαστικὴν φρι-
κώδη καὶ ἀφόρητον, ἵνα ὑπάρξῃ δικα-
στικὸν σῶμα ταυτίζον ἑαυτὸ πρὸς τὸ
κοινωνικὸν περιβάλλον διανοητικῶς, συν-
αισθηματικῶς, ἠθικῶς καὶ συμφεροντο-
λογικῶς, ὑπὸ τὴν σημαίαν τῶν πολιτι-
κῶν ἐλευθεριῶν καὶ ἐμπνεόμενον καὶ
ἐμπνέον ἀπόλυτον σεβασμὸν πρὸς τὴν
προσωπικὴν ἐλευθερίαν παντὸς πολίτου.
Ἀπὸ τοιούτων ἰδεῶν ὀρμώμενος, ὡς
ἠδυνήθημεν ν' ἀντιληφθῶμεν, ἐμπνευ-
σμένος ὁ κ. Ι. Α. Πάλλης καταγίνε-
ται ἀξιεπαίτως εἰς τὴν συγγραφήν μακρᾶς
σχετικῆς πραγματείας του «περὶ ἀνα-
κρίσεως». Ἡ πραγματεία ἔσται τὰ
μάλιστα ἀξία λόγου καὶ προσοχῆς,
κατ' ἐξοχὴν δὲ ὠφέλιμος ὡς ἐρμηνεύουσα
καὶ τὸν νέον ἡμῶν νόμον. Ἐκκςτος δὲ
ἀντιλαμβάνεται τί σημαίνει ἐρμηνεία
ἐνὸς νόμου ὑπ' αὐτοῦ τούτου τοῦ κατ-
σκευάσαντος αὐτόν.
Ἐκ τῶν σημειώσεων τοῦ κ. Πάλ-
λη, κατ' εὐμενῆ αὐτοῦ παραχώρησιν
πρὸς τὴν «Δικαιοσύνην», ἀποσπῶ-
μεν τὰς κατωτέρω πληροφορίας περὶ

του Γαλλικού νόμου του 1897 «περί ανακρίσεως», ως και τεμάχια αγορεύσεων εν τῇ Γαλλικῇ Γερουσίᾳ καὶ Βουλῇ.

Ἐν πρώτοις τὸ πολλὰκις γραφέν· ὅτι ἡ φανερά ἀνακρίσις εἰσῆχθη ἐν Γαλλίᾳ συνεπείᾳ τῆς ὑποθέσεως Παναμᾶ εἶνε ἀπολύτως ἀνακριβές. Διότι, ἐνῶ ἡ ἀνακρίσις ἐπὶ τῆς πολυκρότου ἐκείνης ὑποθέσεως ἤρχισε κατὰ τὸ ἔτος 1892, ἤδη ἀπὸ τοῦ 1878 εἶχεν ἀρχίσει ἡ σύνταξις τοῦ νομοσχεδίου περὶ φανερῶς ἀνακρίσεως ὑπὸ ἐπιτροπῆς εἰς ἣν μετεῖχον ἄνδρες τῆς ἐπιστημονικῆς αὐθεντίας τῶν Faustin-Hélie, Desjardins, Ribot. Ἐπίσης δὲν εἶνε ἀληθές ὅτι τὸ νομοσχέδιον συνήντησε σφοδρὰν ἀντίδρασιν ἐν τῇ Γερουσίᾳ καὶ τῇ Βουλῇ. Διότι ἀκριβῆ εἶνε τὰ ἐξῆς :

Ἐν τῇ Γερουσίᾳ ὁ νόμος ἐψηφίσθη τελειωτικῶς τῇ 10ῃ Ἰουνίου 1897 διὰ ψήφων 221 κατὰ 4 ἐπὶ 225 ψηφορשאάντων. Ὁ βουλευτὴς τῆς Δικαιοσύνης ἐν τε τῇ Γερουσίᾳ καὶ τῇ Βουλῇ εἶχε κηρυχθῆ κατὰ τῆς διατάξεως τῆς παραστάσεως τοῦ συνηγόρου κατὰ τὴν ἀπολογίαν, δι' ὃ, κατὰ τὴν ἐν τῇ Βουλῇ συνεδρίασιν τῆς 12 Νοεμβρίου 1897 ὁ βουλευτὴς καὶ νομοδιδάσκαλος κ. Leveillé, εἰρωνευόμενος τὸν ὑπουργόν, ἔλεγεν : « Ἄς ἐνθυμηθῇ ὁ κ. Ὑπουργὸς τῆς Δικαιοσύνης ὅτι ἡ κυβέρνησις ἔσχε κατὰ τὴν 10ῃ Ἰουνίου 4 ἀνθρώπους ὀπισθὲν τῆς ! »

Ἐν τῇ Βουλῇ μία μόνον συζήτησις καὶ ψηφοφορία ἐγένετο, κηρυξάσης τῆς Βουλῆς τὸ νομοσχέδιον ἐπέειγον, ἡ τῆς 12 Νοεμβρίου 1897, ἐγένετο δ' ὑπὸ τῆς Βουλῆς δεκτὸν τὸ νομοσχέδιον διὰ ψήφων 465 ἐπὶ 497 ψηφορשאάντων. Οἱ πλεῖστοι δὲ τῶν καταψηφισάντων ἐδήλωσαν ὅτι ἀποδοκιμάζουν τὸ νομοσχέδιον ὡς μὴ ἀρκετὰ φιλελεύθερον.

Ἐπίσης δὲν εἶνε ἀληθές ὅτι πάντες οἱ δικαστικοὶ εἶχον κηρυχθῆ κατὰ τοῦ νομοσχεδίου, διότι π. χ. εἶχε κηρυχθῆ ἐνθουσιωδῶς ὑπὲρ αὐτοῦ ὁ νομοδιδάσκαλος καὶ συγγραφεὺς M. Jean Cruppi, εἰσαγγελεὺς τοῦ Ἀκυρωτικοῦ (avocat général près la Cour de Cassation) συγγραφεὺς μεταξὺ ἄλλων καὶ ἔργα ὑπὸ τοὺς τίτλους Napoléon et le jury (1896) καὶ La Cour d'assises (1897), ὥστε ἐξ ἰδιαιτέρας εἰδικότητος νὰ ἔχη ἡ γνώμη του κύρος καὶ σπουδαιότητα.

Ἴδου τώρα καὶ ἀποσπάσματα ἀγορεύσεων, ἐκ μέρους δὲ ἐπιστημόνων, δι' οὓς σεμνύνεται ἡ Γαλλία.

ΓΕΡΟΥΣΙΑ

Συνεδρίασις 18 Μαΐου 1897.—Jean Duruy (εἰσηγητής). — « ... Ὅταν, κύριοι, ἐξετάζη τις τὸ σύστημα ἡμῶν τῆς μυστικῆς ἀνακρίσεως, ὅταν ἀναλογιζήται τις τὴν κατάστασιν, ἣτις ἐπιβάλλεται εἰς τὸν κατηγορούμενον, θαυμάζει ἀληθῶς πῶς ἠδυνήθημεν νὰ ἀνεχθῶμεν μέχρι σήμερον δικονομίαν, ἡ λειτουργία τῆς ὁποίας δημιουργεῖ πραγματικὴν ἀπόπειραν κατὰ τῆς προσωπικῆς ἐλευθερίας. (Εὖγε! Εὖγε!)

Tillaye. « ... Εὐθὺς ἀπὸ τῆς ἐνάργεως τῆς Ἐπαναστάσεως ἐξήτασθη τὸ ζήτημα, τί ἔδει νὰ γείνη πρὸς διευκόλυνσιν τῆς ὑπερασπίσεως τῶν κατηγορουμένων, ἀλλὰ καὶ συγχρόνως πρὸς ἐξασφάλισιν τοῦ δικαστοῦ κατὰ πάσης ὑποψίας καὶ ὅπως οὕτω δοθῇ αὐτῷ περισσώτερον κύρος παρὰ τῇ κοινῇ γνώμῃ... »

Συνεδρίασις 24 Μαΐου 1897. Constans (εἰσηγητής τοῦ νόμου καὶ πρόεδρος τῆς ἐπιτροπῆς τῆς Γερουσίας· σημειώτεον ὅτι ὁ Constans εἶνε ἐκ τῶν διακεκριμένων νομομαθῶν τῆς Γαλλίας διατελέσας καθηγητὴς τοῦ Ποινικοῦ Δικαίου εἰς τὸ Πανεπιστήμιον τῆς Toulouse) « ... Ἐχῶ, παρὰ τὰ λεχθέντα, τὴν ἀπλοικότητα νὰ πιστεύω ὅτι ἡ διάταξις, καθ' ἣν ὁ κατηγορούμενος παρίσταται μετὰ συνηγόρου κατὰ τὴν ἐνώπιον τοῦ ἀνακριτοῦ ἀπολογίαν του, ἐληφθεῖ τόσον τὰ συμφέροντα τῆς δικαιοσύνης ὅσον καὶ τὰ τοῦ κατηγορουμένου... » Ὁ αὐτὸς Constans, ἐκθέτων ἐν τῇ αὐτῇ ἀγορεύσει του τὰ ἄποκα,

ζήτινα, ὑπὸ τὸ κράτος τῆς μυστικῆς ἀνακρίσεως λαμβάνουσι χώραν ἐν τῷ γραφείῳ τοῦ ἀνακριτοῦ, λέγει καὶ τὰ ἐξῆς : « Ὁ ἀνακριτὴς ὑπαγορεύει τὰς ἀπαντήσεις τοῦ κατηγορουμένου εἰς τὸν κατὰ τὴν ὑπαγορεύσιν του γράφοντα γραμματέα του. Ἀνέγνωσα τοιαύτας ἐκθέσεις ὡς πάντες οἱ δικηγόροι. Ὁμοιάζουν ἅπανσι. Εἶνε ἅπανσι γεγραμμένα κατὰ τὸν αὐτὸν τύπον καὶ μετὰ τὴν αὐτὴν φρασολογίαν καὶ εἶνε ἀδύνατον νὰ διαγνώσῃ τις ἐὰν ἀποδίδωσι τὰς δηλώσεις δυστυχῶς τινος ἀγνωστοῦ γραφῆν τε καὶ ἀνάγνωσιν, ἡ ἐκείνας ἀκαδημαϊκοῦ τινος (γέλωτες). Καὶ ἐὰν τοῦλάχιστον ἔλεγον πάντοτε ἀληθῆ αἰ τοιαῦται ἐκθέσεις καὶ ἐὰν ἀπέδιδον ἐπακριβῶς τὸ πνεῦμα τοῦ ὁμιλήσαντος οὐδὲν ἤθελον εἶπη. Δυστυχῶς, πολλὰκις, δὲν συμβαίνει τοῦτο. Ἐχομεν ἐν τῷ μέσῳ ἡμῶν συνάδελφον ὅστις ἄλλοτε συνελήφθη κατηγορούμενος ἐπὶ πολιτικῇ τιμῇ ἀδικήματι. Παρουσιάζεται ἐνώπιον τοῦ ἀνακριτοῦ, ὅστις ἀνακρίνει αὐτόν, πλὴν ὁ συνάδελφός μας ἀποκρίνεται : « Δὲν θέλω νὰ ἀπαντήσω εἰς τὸν ἀνακριτὴν οὐδὲν ἔχω νὰ σᾶς εἶπω ! » Ὁ ἀνακριτὴς ἐπιμένει καὶ τέλος λέγει : « Ἀλλά, νεανίσκε, — σημειώτεον ὅτι ὁ συνάδελφός μας ἦν νεανίσκος τότε — φαίνεσθε ἔχοντες τοιαύτην πρὸς τὴν δικαιοσύνην περιφρόνησιν ὥστε τὸ αἰσθητὰ σας τοῦτο θὰ ἦτο δύνατον νὰ κατασταθῇ ἐπικίνδυνον δι' ὑμᾶς ». Εἰς ταῦτα ὁ συνάδελφός μας ἀποκρίνεται οὕτω : « Αἰσθάνομαι διὰ τὴν δικαιοσύνην καὶ δι' ὑμᾶς, κύριε ἀνακριτά, τὸ μάλλον βαθὺ σέβας· εἶμαι υἱὸς νομομαθοῦς, ἔγγονος ἐφέτου. ἀνεψιὸς ἐτέρου δικαστοῦ καὶ ὁ σεβασμὸς πρὸς τὴν δικαστικὴν ἀρχὴν μοι εἶνε ἔμφυτος· ἀλλὰ, ὅτε ἀνεχώρησα ἐκ τῆς ἐπαρχίας μου, ἔθνα ἡμῖν ἡδὴ γνωστὸς λόγῳ τῶν πεποιθήσεών μου, ὁ θεὸς μου, ὅστις ἦτο ἐφέτης καὶ εἶχε διατελέσει ἀνακριτὴς μοῦ εἶπεν : « Ἐὰν σοῦ συμβῇ ποτε νὰ ἔχης δοσοληψίας μετὰ τῆς ἀνακρίσεως, νὰ φανῆς δύσπιστος, οὐδέποτε δὲ νὰ ἀποκρίνεσαι πρὸς τὸν ἀνακριτὴν ». (Γενικὴ ἰλαρότης). Ἦτο τοῦτο ἀπάντησις, ὡφειλεν ἐπομένως νὰ καταχωρισθῇ εἰς ἐκθεσίαν. Ὑπεβλήθη τελευταία ἐρώτησις εἰς τὸν συνάδελφον ἡμῶν, τὸν σεβαστόν μοι φίλον κ. Ranc—θὰ μοι συγχωρήσῃ τὸ ὅτι τὸν ὀνομάζω—ὡς ἐξῆς : « Ἀλλὰ ἔχετε συνεργούς σας ! » Πρὸ τῆς ἐρωτήσεως ταύτης, ἣτις τῷ ἐφάνη ἐνεχούσα ταπεινωτικὸν δι' αὐτὸν χαρακτῆρα, ὁ κ. Ranc ἀπεκρίθη : « Ἐὰν εἶχον συνεργούς δὲν ἤθελον ὑποδείξῃ τούτους, ἀλλὰ δὲν ἔχω ! » Καὶ ὁ ἀνακριτὴς στρεφόμενος πρὸς τὸν γραμματέα, λέγει : Γράψατε : « Ἐὰν εἶχον συνεργούς δὲν ἤθελον ὑποδείξῃ τούτους ». Γράψατε ἡδὴ, ἐν τῷ παρενθέςεως. « Ὁ κατηγορούμενος ζωηρῶς ἀνεγερόμενος προσθέτει : Καὶ γράψατε ἐκτὸς παρενθέςεως : « Ἀλλὰ δὲν ἔχω τοιούτους ! » (μειδιάματα). Ὁ κ. Ranc ἔκρινεν ὅτι ἡ ἐκθεσις αὕτη δὲν ἀπέδιδε τὴν σκέψιν αὐτοῦ καὶ ἠρνήθη νὰ ὑπογράψῃ ἐὰν δὲν ἐπῆρχοντο ὠρισμένοι μεταβολαί. Καὶ ὁ ἀνακριτὴς ἠναγκάσθη νὰ μεταβάλῃ τὰ ὑποδειχθέντα. Ἐκείνο ὑπερ ἔπραξεν ὁ κ. Ranc, μετὰ μεγίστης ἰσως εὐκολίας καὶ ψυχραιμίας, ἠδύνατο νὰ τὸ πράξῃ, διότι ἐπρόκειτο περὶ πολιτικῆς καταδιώξεως.

Ἀλλὰ ἄνθρωποι οὐχὶ τοσοῦτον ψυχραιμοὶ θὰ ἦτο δυνατόν νὰ ἀπατηθῶσι, καὶ εἰς ἐτέραν περιστάσιν αὐτὸς ὁ κ. Ranc ἤθελεν ἀπατηθῆ. Μετὰ τὰς ἀνωτέρω δηλώσεις ὁ κ. Ranc εἰσήγαγε καὶ ἠρνήθη νὰ προσθέσῃ ἔατω καὶ μίαν λέξιν. Οἱ κατηγορούμενοι ἦσαν 13, οἱ δώδεκα φλύαροι κατεδικάσθησαν, ὁ δὲ σιωπηλὸς ἠθωώθη. (Γέλωτες καὶ χειροκροτήματα).

ΒΟΥΛΗ

Ὅταν τὸ νομοσχέδιον, ψηφισθὲν ὑπὸ τῆς Γερουσίας ἐστάλη εἰς τὴν βουλὴν, διάφοροι βουλευταὶ λαβόντες τὸν λόγον ὑπέδειξαν ὅτι τὸ ψηφισθὲν ὑπὸ τῆς Γερουσίας περιεῖχε πλημμελείας ἐν τῇ διατυπώσει, πρὸ τοῦ κινδύνου ὅμως τῆς διὰ τροποποιήσεων χρονοτριβῆς, διότι πᾶσα ὑπὸ τῆς βουλῆς τροποποίησις θὰ

εἶχεν ὡς ἄμεσον ἀποτέλεσμα τὴν ἀνάγκην τῆς ἐκ νέου ἀποστολῆς πρὸς συζήτησιν εἰς τὴν Γερουσίαν, οἱ ῥήτορες, τινίσαντες ὅτι ὁ ἐχθρὸς τοῦ κελοῦ εἶνε τὸ καλλίτερον, παρητήθησαν πάσης τροποποιήσεως. Μεταξὺ τῶν τοῦτο πράξαντων ἦν καὶ ὁ κατὰ τὴν συνεδρίασιν ταύτην τῆς βουλῆς—τῆς 12 Νοεμβρίου 1897—προεδρεύων, λόγῳ ἀπουσίας τοῦ προέδρου, τῆς ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου ἐπιτροπῆς τῆς Βουλῆς κ. Leveillé, ἐκ τῶν διακεκριμένων καθηγητῶν τοῦ Δικαίου ἐν τῷ Πανεπιστημίῳ τῶν Παρισίων. Ὁ Henri Blanc—ὁ μόνος βουλευτὴς ὅστις ἐπολέμησεν ἐν τῇ βουλῇ τὸ νομοσχέδιον—ἐζήτησε τὴν ἐκ νέου παραπομπὴν αὐτοῦ εἰς ἐπιτροπὴν, προκαλὼν τὸ ἐπιχείρημα ὅτι καὶ αὐτὸς ὁ σφοδρὸς νομοδιδάσκαλος κ. Leveillé ὑπεστήριξε τὸ πλημμελὲς τῆς διατυπώσεως του. Ἀλλ' ὁ κ. Leveillé, ἐν μέσῳ χειροκροτημάτων, ἀνέκραξεν : « Ἐν σχέσει πρὸς τὴν κρατούσαν νομοθεσίαν εἶνε ἀριστούργημα τὸ νομοσχέδιον τοῦτο ! »

Ὁ Bovier-Lapierre (εἰσηγητὴς τῆς ἀρμοδίας ἐπιτροπῆς τῆς Βουλῆς) μεταξὺ ἄλλων, ἔλεγεν ἐν τῇ συνεδριάσει τῆς 12 Νοεμβρίου 1897 : « Ἐπιτρέψατέ μοι, κύριοι, νὰ εἶπω ἡμῖν, καταλήγων, ὅτι τὸ τιθέμενον ὑμῖν ζήτημα ἐνέχει σπουδαιότατον πολιτικὸν ἐνδιαφέρον ὑπερ δέον νὰ κυριαρχήσῃ ἐν τῇ ψυχῇ ὑμῶν ἀπέναντι πάσης δικονομικῆς λεπτομερείας ἀπέναντι πάσης προσπαθείας βελτιώσεως τοῦ νομοσχεδίου, ἣτις θὰ εἶνε ἰσοδύναμος πρὸς ματαίωσιν τοῦ ὅλου ἔργου. Ὑπὸ δημοκρατικὸν πολιτεύμα ἡ δικαστικὴ ἀρχὴ δέον νὰ ἦ σεβαστῆ. Τὸ νομοσχέδιον τὸ ὁποῖον ζητοῦμεν νὰ κυρώσῃτε διὰ τῆς ψήφου ἡμῶν δὲν εἶνε δυνατόν ἢ νὰ ἀνυψώσῃ τὸ γόητρον τῆς ἀρχῆς ταύτης. Οὐδεὶς θὰ δύναται τοῦ λοιποῦ νὰ κατηγορήσῃ αὐτὴν ὅτι ὀρᾷ εἰς τὸ σκότος... »

ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ ΠΡΟΣ ΤΗΝ "ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΝ"

Τελευταία λέξις ἐπὶ τοῦ νόμου ΓΤΗΑ

Πρὸς τὴν Διεύθυνσιν τῆς « Δικαιοσύνης ».

Ἐξ ἀφορμῆς τῶν κατὰ ταύτας ἐν τῇ ἡμετέρᾳ ἀξιότιμῳ ἐφημερίδι γραφομένων παρατηρήσεων ἐπὶ τοῦ νόμου ΓΤΑ' περὶ φορολογίας κληρονομιάων, κληροδοσιῶν, αἰτία θανάτου δωρεῶν μεταξὺ συζύγων, ὡς καὶ ἐν ζωῇ τοιούτων, στηριζόμενος εἰς τὴν ὑμετέραν φιλοξενίαν, εὐγενῶς προσφερομένην, φρονῶ ὅτι μία ἐστὶ λέξις ἐπ' αὐτοῦ δύναται νὰ λεχθῇ.

Ἐν τῷ P. Δ. ρητῶς ὀρίζονται οἱ λόγοι : 1) ὃν ἐνεκα κυροῦνται αἱ μεταξὺ συζύγων δωρεαὶ ἐν ζωῇ, ἰσχύουσαι ὅμως ὡς αἰτία θανάτου τοιαῦται. Αὗται δὲ εἶνε ἐκεῖναι, καθ' ἃς ὁ δωρητὴς ἀποβιβάσῃ χωρὶς νὰ ἀνακαλέσῃ ταύτας καὶ ὑπὸ τὴν προϋπόθεσιν ὅτι δὲν ἐπεβίωσε τῷ δωροδόχῳ. 2) Ἀφ' ἐτέρου δὲ ἐπιτρέπονται αἱ ὑπὸ τὸν ἀναβλητικὸν ὄρον τῆς μὴ ἐπιβιώσεως τοῦ δωρητοῦ, ἅτε οὐσαί αἰτία θανάτου δωρεαί.

Ὁ ἀνωτέρω ὅθεν νόμος ΓΤΗΑ' ἐν ἄρθρῳ 10 § β' ὀρίζει τὴν φορολογίαν τῆς ἐν ζωῇ μεταξὺ συζύγων δωρεᾶς ἠγνοεῖ τὰς ἀνω δύο περιπτώσεις ; Ὡς πρὸς τὴν δευτέραν περίπτωσιν βεβαίως οὐχί, ἀφοῦ περὶ ταύτης ποιεῖται μείναι ἐν ἄρθρῳ 2 § β' αὐτοῦ. Ἐξεταστέον νῦν τὴν πρώτην περίπτωσιν. Ἀφοῦ εἶνε ἄκυρος πᾶσα ἐν ζωῇ δωρεὰ ἄνευ τοῦ ἀνωτέρω ὄρου, πῶς θὰ συνταχθῇ παρὰ Συμβολαιογράφου τοιαύτη ἐν ζωῇ δωρεὰ μεταξὺ συζύγων ; Πρὸς ὑποστήριξιν τούτου ἀρκετὸν μοι φαίνεται αὐτὸ τοῦτο καὶ μόνον τὸ ἄρθρον 172 Ὁργ. Δικασ. εἰς ὃ καὶ οἱ τὴν ἀντίθετον ἐκδοχὴν ὑποστηρίζοντες στηρίζονται, καθότι οὐδόλων φρονῶ ὅτι τὸ ἄρθρ. τοῦτο—τὰς πρὸς τὸν Ποιν. Νόμ. στηριζόμενας πράξεις ἐννοεῖ διὰ τῆς λέξεως « παρανόμου » ἀφ' οὗ παρακατὸν ἐκφράζεται περὶ τῶν τοιούτων διὰ τῶν λέξεων « καὶ εἰς τὰ χρηστά ἦθη βαίνουσαι », ὥστε νὰ χωρήσῃ ἡ ἀντίθετος ἐκδοχὴ, ὅτι συντάσσει ὁ Συμβο-

λαιογράφος δωρεᾶν ἐν ζωῇ μεταξὺ συζύγων.

Ἄλλὰ καὶ ἐπὶ τῇ ἐναντία ἐκδοχῇ, καθ' ἣν ὁ Συμβολαιογράφος συντάσσει τοιαύτην πράξιν, δὲν θὰ ἔχη ὑπ' ὄψιν του μόνον τὸ ὅτι θὰ προκαποβιώσῃ ὁ δωρητὴς ἴνα ἔχη κύρος ἡ δωρεὰ ; δηλ. ὅτι αὕτη θὰ λάβῃ ἰσχὺν τότε καὶ μόνον, ὡς αἰτία θανάτου καὶ συνεπῶς ὅτι ὡς ἐν ζωῇ δὲν ἔχει καμμίαν ἰσχύ ; ὡς ἄκυρον δὲ ταύτην ἐστὶ καὶ διανύουσιν τὴν μετέωρον κητάστασιν τῆς ἀκυρότητος ποῖα νομοθετικὴ πράξις θὰ ἐπιτρέψῃ νὰ φορολογησῶμεν ἐπὶ τῇ βᾶσει ὀλοκλήρου τοῦ δωρομένου ποσοῦ, ὑπερ ἄδηλον καὶ ἂν θὰ ἐξέλθῃ τοῦτο καὶ αὐτῶν ἐστὶ τῶν χειρῶν τοῦ δωρητοῦ ; Συμβολοδίζει τοῦτο, οὐ μόνον πρὸς τὰς περὶ δικαιοπραξιῶν ὑπὸ αἰρεσιν ἀρχὰς ἀλλὰ καὶ πρὸς αὐτὴν ἐστὶ τὴν λογικὴν ;

Ἄλλ' ἐὰν δὲν ἤθελε νὰ φορολογησῇ ταύτην ὁ Νομοθέτης συνεπείᾳ τῶν ἀνωτέρω, ὡς ἐν ζωῇ δωρεᾶν, πῶς ἤθελε νὰ τὴν φορολογήσῃ ; ὡς αἰτία θανάτου ; περὶ οὗ ὁμιλήσῃ ἐν ἄρθρ. 2 § β' ;

Ἄλλαχού λοιπὸν φρονῶ ὅτι δέον νὰ προστρέξωμεν διὰ ν' ἀνεύρωμεν τὴν ὑπαγορεύσασιν τῷ νομοθέτῃ αἰτίαν εἰς τὴν ἀναγραφὴν τῆς § β' τοῦ ἄρθρ. 10 τοῦ ἀνωτέρω νόμου καὶ οὐχὶ ν' ἀποδώσωμεν αὐτῷ παραδρομὴν, ἣτις δὲν θὰ ἐδικαιολόγῃ καὶ τὸν πλεόν περὶ τούτους νόμους ἀδαχῆ καὶ τοῦτο χάριν καὶ μόνον ταμειυτικοῦ πνεύματος. Παρὰ τὰς ἀνωτέρω δύο ρηθείσας διατάξεις τῶν Πενδεκτῶν, ἐάν τις παρατηρήσῃ θὰ ἴδῃ ὅτι ὑπάρχουσι καὶ αἱ ἐξῆς περιπτώσεις, καθ' ἃς ἐξ ὑπαρχῆς ἔγκυρις αἱ μεταξὺ συζύγων δωρεαὶ ἐν ζωῇ καὶ δὴ α') αἱ μὲν πρὸ τοῦ γάμου γενόμεναι καὶ ἐκτελουμέναι καὶ β') ἐὰν οἱ συμβαλλόμενοι σύζυγοι ὑπολαμβάνωσι τὴν ἐκῦτων σχέσιν ὡς γάμον ἐνῶ ἕνεκα νομικῶν λόγων δὲν εἶνε τοιαύτη. Κατὰ ταύτας λοιπὸν τὰς περιπτώσεις ἔγκυρις αἱ ἐκταξὺ συζύγων δωρεαὶ (L. 5, p. 1. 24. J) καὶ 2. 3 § 1 (24. 1). — Διὰ τὴν λοιπὸν νὰ μὴ παραδεχθῶμεν ὅτι ταύτας καὶ μόνως τὰς περιπτώσεις ἔχων ὑπ' ὄψιν του ὁ νομοθέτης ἐθέσπισε τὴν τοσαύτην ἀφορμὴν δοῦσαν πρὸς ἀντινομίας διὰ τῆς τοῦ ἄρθρ. 10 § β' τοῦ ἀνωτέρω νόμου ;

Σοφάδες 27 Ἰανουαρίου 1910.

Πέτρος Α. Καραμπένος
Γραμματεὺς Εἰρηνοδικίου Σοφιάδων Δικηγόρος.

ΝΕΑ ΒΙΒΛΙΑ

ΙΕΡΩΝΥΜΟΥ Β. ΑΚΥΛΑ
Πρωτοδίκου
ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΔΙΚΟΝΟΜΙΑ
Τόμος Α' ἐκ σελ. 575
Τιμᾶται δραχ. 10.

ΕΡΜΗΝΕΙΑ
ΤΟΥ ΔΙΕΘΝΟΥΣ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥ
ΠΡΟΣ
ΑΠΟΦΥΓΗΝ ΣΥΓΚΡΟΥΣΕΩΝ ΚΑΤΑ ΘΑΛΑΣΣΑΝ
ΥΠΟ
ΠΕΡΙΚΛΕΟΥΣ Δ. ΡΕΔΙΑΔΟΥ
Ἀνθυποπλοίαρχου τοῦ Β. Ναυτικοῦ

Τόμος β' ἐκ σελ. 177. Πωλεῖται ἀντὶ δραχ. 3 ἐν τοῖς βιβλιοπωλείοις Μπεκ καὶ Μπαζτ καὶ παρὰ τῷ ὑπογραμματεῖ τοῦ Πρωτοδικείου Ἄλ. Σταυροπούλου.

Η ΕΜΠΡΑΓΜΑΤΟΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑ
ΚΑΤΑ ΤΟ ΕΛΛΗΝΙΚΟΝ ΚΑΙ ΡΩΜΑΪΚΟΝ ΔΙΚΑΙΟΝ
ΥΠΟ
ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ Π. ΠΑΠΠΟΥΛΙΑ
Τόμος Α' ἐκ σελ. 377 ἐκδοθεὶς ἐν Διυρίᾳ.

Ἡ συνδρομὴ τῆς « Δικαιοσύνης » διὰ τὸ τρέχον δικαστικὸν ἔτος, ὅπερ ἀρχεῖται ἀπὸ τοῦ πρώτου Σαββάτου τοῦ Ὀκτωβρίου καὶ λήγει τὸ τελευταῖον Σάββατον τοῦ Ἰουνίου, ὠρίσθη εἰς δραχμὰς 7.50, δύναται δὲ νὰ καταβληθῇ καὶ εἰς δύο δόσεις ἐκ δραχ. 4 ἐκάστην.

Τύποις Π. Α. Πετράκου